

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Jitka Kopřivová

Analýza vězeňského média Pankrác Times

Bakalářská práce

Praha 2012

Autor práce: **Jitka Kopřivová**

Vedoucí práce: **PhDr. Jan Křeček, Ph.D.**

Rok obhajoby: 2012

Bibliografický záznam

KOPŘIVOVÁ, Jitka. *Analýza vězeňského média Pankrác Times*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2012. 53 s. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Jan Křeček, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce „Analýza vězeňského média Pankrác Times“ si klade za cíl analyzovat vězeňský občasník vydávaný odsouzenými v pražské pankrácké věznici. V teoretické části přináší obecné informace o časopisu, jeho historii, účelu vydávání, rubrikách, redakční radě, autorech, distribuci, grafické podobě časopisu, o jeho financování. Rozebírá podobu časopisu v průběhu celé doby jeho vydávání 1995–1999 a 2002–2010. V analytické části se práce zabývá zkoumáním grafické i obsahové podoby celého časopisu. Pro analýzu jsou vybrána první dvě dostupná čísla z každého roku, kdy byl časopis Pankrác Times regulérně vydáván, celkem se analýze podrobí 26 čísel.

Abstract

The aim of the Bachelor Theses "The analysis of prison medium Pankrac Times" is to analyse the irregular prison magazine published by the convicts in Pankrac Prison in Prague. The theoretical part gives general information about the magazine, its history and objectives, the sections, the editorial council, the authors, the distribution, the graphic layout of the magazine and its funding. It analyses the form of the magazine throughout all the years when it was published, i.e. between the years 1995–1999 and then again from 2002 to 2010. The analytical part studies the graphical layout as well as the contents of the magazine. The first two available issues from each year when the magazine was published have been chosen for the analysis, altogether 26 issues are analysed.

Klíčová slova

Pankrác Times, analýza, vězeňské médium, časopis, kódovací kniha.

Keywords

The Pankrác Times, analysis, prison medium, journal, encrypted book.

Rozsah práce:

Vlastní text práce bez anotací a příloh má celkem 60 917 znaků s mezerami, tj. 53 normostran.

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval/a samostatně a použil/a jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 31. března 2012

Jitka Kopřivová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala za cenné konzultace vedoucímu své práce PhDr. Janu Křečkovi, Ph.D, za poskytnutý rozhovor vězeňské psycholožce PhDr. Janě Sýkorové a především celé své rodině za podporu, kterou mi poskytují během celého studia. Tuto práci věnuji svému věrnému džurbasovi Charleskovi, který psaní této práce věrně prospal po mém boku.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Kopřivová Jitka

Razítko podatelny:

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2009

E-mail diplomantky/diplomanta:

jitkakf@seznam.cz

Studijní obor/typ studia:

Mediální studia/kombinovaná

Předpokládaný název práce v češtině:

Analýza vězeňského média Pankrác Times

Předpokládaný název práce v angličtině:

The analysis of prison medium Pankrác Times

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012):

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí, tedy teze schválené v LS 2010/2011 umožňují obhajovat práci nejdříve v LS 2011/2012)

5. semestr, ZS 2011/2012

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Tématem mé bakalářské práce je nestandardní médium – časopis Pankrác Times, který již dvacet let vydávají odsouzení v pankrácké věznici. Cílem práce bude nejprve teoretické zamyšlení nad specifiky této formy komunikace, těžištěm práce pak obsahová analýza zvoleného média, jeho deskripce a interpretace nejzásadnějších zjištění. Přínos práce očekáváme jak „dovnitř“ – tj. pomoc redaktorům – tak i navenek – mimo zdi věznice je tento unikátní časopis prakticky neznámý a naše práce tak má ambice být v jistém smyslu „objevitelskou“.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod a obecná charakteristika vězeňského média (představení a účel vydávání vězeňského časopisu, obsah a rubriky časopisu, historie, proměny redakce a redakční rady, autoři, grafická podoba časopisu, distribuce, ekonomické aspekty a financování tisku časopisu).

2. Teoretická část:

a) vymezení základních pojmů, obsahová charakteristika a analýza, výchovné působení, jako náplň volného času, interaktivita vězňů, cílová skupina časopisu Pankrác Times

b) Vztah vězeňství a média

c) Vliv cenzury

3. Analytická část:

a) Vývoj a změna časopisu v průběhu času, rozbor a zhodnocení jeho významu v rámci komunikace.

b) Deskripční analýza média

c) Rozhovor s vězeňskou psycholožkou, která se podílí na vydávání Pankrác Times. (příloha)

4. Interpretace a závěr.

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období, za které bude analyzován):

Časopis Pankrác Times (základní soubor: všechny výtisky od r. 1995 do r. 2010; výběrový soubor dle zjištění přípravné a ověřovací fáze výzkumu).

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Kvantitativní obsahová analýza, doplňkově strukturovaný rozhovor (s psycholožkou PhDr. Janou Sýkorovou, která pro časopis působí jako korektorka, pomáhá redakční radě s cenzurou atd.)

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

- *České vězeňství*. 1992-. Praha : Vězeňská služba České republiky, Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, IČ 00212423, 1992-2010. 30 s. Dostupné z WWW: <<http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/ke-stazeni-112/ceske-vezenstvi-1223/>>. 1213-9297.
 - Český časopis o vězeňství zabývající se vězeňskou tematikou – hlavní využití v článcích ohledně náplně volného času vězňů, literární tvorba vězňů.
- *Česko, vězeňská služba : Nabídkový katalog Vězeňské služby České republiky : možnosti výroby, poskytování služeb a zaměstnávání odsouzených* . první pololetí 1999. ČR : Česko : s.n., 1999. 48 s. ISBN 80-238-4532-2.
 - Vězni jako žurnalisté v běžných publikacích? Existence profesního uplatnění novinář nejen v médiu vydávaném vězni.
- HÁLA, Jaroslav. *Jak mluví čeští vězni : místo a úloha vězeňského argotu / Jaroslav Hála, Petra Soudková*. 1. vydání. Praha : Vězeňská služba České republiky, 2002. 58 s. ISBN 80-238-9463-3.
 - Potřebná publikace pro porozumění všem významům slov v článcích v časopise Pankrác Times, který je psán výhradně vězni.
- *Hm prison servise* [online]. UK : March 2005-2010 [cit. 2011-01-08]. Prison service journal. Dostupné z WWW: <<http://www.hmprisonservice.gov.uk/resourcecentre/prisonservicejournal/index.asp?startrow=31>>.
 - Britský časopis věnující se vězeňské tematice (zaměstnání vězňů, současné problémy vězeňství, legislativy, volnočasové aktivity,...).
- LEFFERS, Mary Jeanne. 1990. Prison library - one day. *Special libraries*. Summer 1990, vol. 81, no. 3, s. 242-246. ISSN 0038-6723.
- Vězeňský den v kostce. Dostatečné časové možnosti pro časopiseckou publikační činnost

v každodenním životě odsouzeného.

Další vězeňské tituly:

- ANDREWS, Frank E. 1973. Prison libraries : how do they fit in? *Special Libraries*. July 1973, vol. 64, no. 7, p 270-272. ISSN 0038-6723.
- BAJCURA, Lubomir. 1999b. *Prava vězně. Od vazby po propuštění z trestu odněti svobody*. 1. vyd. Praha : GRADA, 1999. 160 s. ISBN 80-7169-555-6.
- CARLIE, Michael K.; MINOR, Kevin I. 1992. *Prisons around the world : studies in international penology*. Wm.C.Brown, c1992. 325 s. ISBN 0-697-14310-4.
- COYLE, William J. 1987. *Libraries in prisons : a blending of institutions*. Westport (Conn.) : Greenwood, 1987. 141 s. ISBN 0-313-24769-2.
- JEŘABEK, Milan. 2001. Podmínky dalšího rozvoje zaměstnávání vězňů. In *Vězeňská služba České republiky* [online]. Praha : VSČR, 31.7. 2001 [cit. 2002-01-16]. Dostupný z WWW: <http://www.vscr.cz/clanky/?cl_id=257>.
- KLAUBEROVA, Olga. 1995a. Cenzura a komunikace : uvod. *Čtenář*. 1995, roč. 47, č. 1, s. 24-27. ISSN 0011-2321. 236.
- KLAUBEROVA, Olga. 1995b. Cenzura a komunikace : příklady cenzurních zásahů. *Čtenář*. 1995, roč. 47, č. 2, s. 55-57. ISSN 0011-2321.
- KLAUBEROVA, Olga. 1995c. Cenzura a komunikace : zásah proti rukopisu v souvislosti s publikačním procesem. *Čtenář*. 1995, roč. 47, č. 3, s. 111-113. ISSN 0011-2321.
- KLAUBEROVA, Olga. 1995d. Cenzura a komunikace : zásah proti distribuci. *Čtenář*. 1995, roč. 47, č. 4, s. 146-147. D74.
- KLAUBEROVA, Olga. 1995e. Cenzura a komunikace : závěr. *Čtenář*. 1995, roč. 47, č. 5, s. 183-184. ISSN 0011-2321.
- LEFFERS, Mary Jeanne. 1990. Prison library - one day. *Special libraries*. Summer 1990, vol. 81, no. 3, s. 242-246. ISSN 0038-6723.
- MEYEROVA, Monika. 1990. Biblioterapie - jedna z dosud malo využívaných forem práce s knihou. *Zlatý maj*. 1990, roč. 34, č. 10, s. 600-605. ISSN 0044-4871.
- Práce a volný čas. 1996. *Česke vězeňství*. 1996, roč.4, č. 4, s. 26-28. [Překlad z : KAISER, Gunter; KERNER, Hans-Jurje

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Diplomové práce k tématu vězeňství (přes 100 prací v Digitálním univerzitním repozitáři UK) s naším oborem souvisí jen velmi volně, většinou jsou zpracovány z hlediska práva, kriminalistiky nebo psychologie, přesto např.:

Ledvinová J., Vězeňské knihovny: současná situace ve vybraných západních státech a v České republice, 2010 UK FHS

- literární tvorba a četba vězňů, knihovna, vzdělávání

Bříšková J., Vzdělávání ve vězení (podtitul: Motivace odsouzených ke vzdělávání), 2007 UK Husitská teologická fakulta

- denní rozvrh a nakládání s volným časem vězňů a jeho možné využití

Gillar M., Soukromé věznice, 2008 UK PF

-činnosti vykonávané ve věznici

Datum / Podpis studenta/ky

14.1.2011

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na UK FSV vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ UK FSV. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU KOPÍÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE DOPORUČENÉ PEDAGOGEM/PEDAGOŽKOU BUDE VEDENÍ IKSŽ POUZE BRÁT NA VĚDOMÍ, TEZE PODÁVANÉ STUDENTEM SAMOSTATNĚ BUDE PROJEDNÁVAT.

Obsah

ÚVOD	3
1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA VĚZEŇSKÉHO MÉDIA	4
1.1 ČASOPISY OBECNĚ	4
1.2 PŘEDSTAVENÍ A ÚČEL VYDÁVÁNÍ VĚZEŇSKÉHO ČASOPISU	4
1.3 OBSAH ČASOPISU	4
1.4 RUBRIKY ČASOPISU	5
1.5 HISTORIE	5
1.6 PROMĚNY REDAKCE A REDAKČNÍ RADY	5
1.7 AUTOŘI	6
1.8 GRAFICKÁ PODOBA ČASOPISU	6
1.9 DISTRIBUCE	7
1.10 EKONOMICKÉ ASPEKTY A FINANCOVÁNÍ TISKU ČASOPISU	7
1.11 VLIV CENZURY	7
2. TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1 HERMENEUTICKÁ ANALÝZA	9
2.2 KVANTITATIVNÍ OBSAHOVÁ ANALÝZA	9
2.2.1 <i>Postup kvantitativní obsahové analýzy</i>	10
2.2.2 <i>Úrovně zkoumání obsahu</i>	11
3. PRAKTICKÁ ČÁST – VLASTNÍ REALIZACE KVANTITATIVNÍ OBSAHOVÉ ANALÝZY	12
3.1 STANOVENÍ VÝZKUMNÉHO TÉMATU A VÝZKUMNÝCH OTÁZEK	12
3.2 OPERACIONALIZACE	14
3.2.1 <i>Výběrový soubor</i>	14
3.2.2 <i>Výběrový vzorek</i>	15
3.2.3 <i>Stanovení proměnných</i>	15
3.3 PLÁNOVÁNÍ A ORGANIZACE	22
3.4 PŘÍPRAVNÁ A OVĚŘOVACÍ FÁZE	23
3.5 SBĚR DAT (VLASTNÍ ANALÝZA)	23
3.6 VYHODNOCENÍ A INTERPRETACE ZJIŠTĚNÝCH VÝSLEDKŮ	23
3.6.1 <i>Q1: Převládají témata „vnitrovězňová“ nebo „vnějškovězňová“?</i>	24
3.6.2 <i>Q2: Převládají příspěvky převzaté nebo autorské z řad zaměstnanců</i>	

<i>věznic a trestaných?</i>	27
<i>3.6.3 Q3: Docházelo v období během novelizace zákonů, které se týkaly vězněných, v Pankrác Times k nárůstu článků s právní tematikou v porovnání s obdobím, kdy k novelizacím nedocházelo?</i>	30
<i>3.6.4 Q4: Která z hlavních témat se od počátku vydávání Pankrác Times těší stále vysoké oblibě?</i>	31
<i>3.6.5 Q5: Která témata jsou v Pankrác Times nejčastější a kolik procent jednotlivá témata v průběhu let zaujímala?</i>	32
<i>3.6.6 Q6: Jak se měnil rozsah časopisu (počet stran) Pankrác Times v průběhu let a čím to mohlo být ovlivněné?</i>	33
<i>3.6.7 Q7: K jaké vývojové proměně docházelo v jednotlivých typech příspěvků v průběhu let (tendence vývoje)?</i>	34
<i>3.6.8 Q8: Kolik prostoru je věnováno kriminalitě, svěřují se vězni do časopisu se svým proviněním?</i>	36
<i>3.6.9 Q9: V případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky), souviselo nebo odpovídalo přímo téma příspěvku s fotografií/obrázkem (popř. fotografiemi/ obrázky)? Byla fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky) adekvátní k tématu příspěvku?</i>	37
<i>3.6.10 Q10: Kolik procent, v případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky) a souviselo nebo odpovídalo téma přímo příspěvku s fotografií/obrázkem (popř. fotografiemi/ obrázky), zaujímala plocha věnovaná fotografii/obrázku vzhledem k celkovému prostoru, který daný příspěvek zaujímal?</i>	39
<i>3.6.11 Q11: Došlo ve sledovaném období v časopise Pankrác Times k nárůstu poměrného plošného zastoupení obrazové složky?</i>	40
<i>3.6.12 Q12: Došlo ve zkoumaném období v časopisu Pankrác Times k poklesu poměrného plošného zastoupení textové složky?</i>	41
<i>3.6.13 Q13: Který typ příspěvku nejčastěji píšou vězni? (Porovnání, např. fejeton nebo rozhovor.)</i>	41
<i>3.6.14 Q14: Kolik procent zaujímá obsah a úvod v porovnání let 1995–1998 s lety 2002–2010?</i>	43
<i>3.6.15 Q15: Kolik prostoru je věnováno inzerci a o jaký typ inzerce se jedná?</i>	44
ZÁVĚR	46
POUŽITÁ LITERATURA	48
SEZNAM SCHÉMAT, TABULEK A GRAFŮ	52
SEZNAM PŘÍLOH	53

Úvod

Bakalářská práce „Analýza vězeňského média Pankrác Times“ pojednává o vězeňském médiu, které píše odsouzení v pražské pankrácké věznici. Zabývá se kvantitativní obsahovou analýzou vybraných titulů z let 1995–1998 a 2002–2010. Původně měla být analýza provedena z celého sledovaného období 1995–2010, ale nebylo možné podrobit analýze veškeré vyšlé tituly. Pankrácká věznice výtisky nearchivuje a nezasílá povinný výtisk do Národní knihovny v Praze ani dalším povinným institucím. Od poloviny roku 1998 až do roku 2001 došlo navíc i k přerušení vydávání vězeňského občasníku. Kvantitativní analýza by nám měla odpovědět na autorství článků, jaká témata jsou v časopise nejvíce zastoupená, kolik plochy zaujímá textová a obrazová plocha nebo jakou roli hraje prostor věnovaný inzerci. Pro získání bližších informací o historii časopisu, účelu vydávání, o členech redakční rady, o tisku, o grafické podobě časopisu a jeho financování proběhl rozhovor s vězeňskou psycholožkou PhDr. Janou Sýkorovou, která se jako jediná zaměstnankyně věznice podílí s odsouzenými na vydávání časopisu. Rozhovor se uskutečnil přímo v objektu Vazební věznice Praha – Pankrác, Soudní 988/1, Praha 140 57 a pro přísná bezpečnostní opatření nemohlo být s sebou vzato nahrávací zařízení, aby vznikl v příloze přepis strukturovaného rozhovoru. Přesto ve své práci odkazuji na zodpovězená fakta uvedená PhDr. Janou Sýkorovou. V tezích uvedená literatura se ukázala jako minimálně vyhovující, neposkytla žádné informace k vězeňskému médiu, které si po důkladném prostudování, dovoluji označit i celosvětově za raritní a neprobádané. Po nastudování režimů ve věznicích u nás i ve světě si dovoluji říci, že poměry v českých věznicích umožňují realizaci volnočasových aktivity ve velkém měřítku v porovnání s věznicemi v západních zemích. Od některých kapitol z tezí bylo po odsouhlasení vedoucího práce upuštěno, jelikož neodpovídaly celkové struktuře a účelu vydávání časopisu a původně kladené požadavky na podobu práce se ukázaly jako nerealistické.

1. Obecná charakteristika vězeňského média

1.1 Časopisy obecně

Podle tiskového zákona z roku 2000 můžeme vymezit pojem periodický tisk jako „*noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce.*“¹ Periodický tisk jako je časopis, tedy musí vycházet maximálně jednou týdně a minimálně dvakrát za rok. Rozdíl denního tisku od časopisu se liší nejen formátem a grafickou úpravou. Schellmann a kol. vnímá časopis jako takzvanou meziformu či přechod mezi novinami a knihou. Zmiňuje, že „*časopisy jsou vydávány periodicky, ale zpravidla ne tak často, jsou aktuálnější než knihy, ale ne tak aktuální jako noviny, formátem a kvalitou tisku se více podobají knihám a jsou uchovávány déle než noviny, ovšem ne tak dlouho jako knihy.*“ (Schellmann, 2004: s. 41.) Podle Dolanské „*témata jsou zde zpracována více do hloubky nebo jsou řešena z různých úhlů pohledu, časopisy jsou určeny již informovaným čtenářům denního tisku, kteří hledají detailnější či specializované údaje.*“ (Dolanská in Osvaldová, 2002: s. 38.)

1.2 Představení a účel vydávání vězeňského časopisu

Vězeňský časopis Pankrác Times se začal vydávat v roce 1995 v Pankrácké věznici v Praze. S nápadem na vydávání časopisu psaném vězni přišla vězeňská psycholožka PhDr. Jana Sýkorová se svou kolegyní, aby rozšířily volnočasové aktivity ve vězeňském prostředí. Věznice nabízí kromě zapojení svými příspěvky do tvorby časopisu Pankrác Times mnoho dalších volnočasových aktivit, do kterých se vězni rádi zapojují např. výtvarný ateliér, hudební kroužek, literární nebo cestovatelský klub, modelářský kroužek, sportovní aktivity, výuka cizích jazyků nebo návštěva knihovny. Největší oblibě se dle slov psycholožky těší tvorba časopisu. Jak napsal redaktor Pražského deníku Jan Horák, Timesy nevycházejí již jen nad Temží.²

1.3 Obsah časopisu

Po obsahové stránce je časopis velice různorodý. Čtenáři si v něm přečtou právní články, zprávy ze sportu, články kulturní, psychologické, politické, zábavní, o sexu, ale i politické. Jednotlivá čísla nemají jasně stanovenou, kolik prostoru budou jednotlivým článkům věnovat.

1.4 Rubriky časopisu

Sledované období časopisu Pankrác Times bych hned zpočátku rozdělila na období dvě. První, časované od roku 1995, kdy vyšlo první číslo, do roku 1998. Poté přišla pauza, neboť v letech 2000–2001 čísla nevycházela pravidelně či nejsou dostupná. Druhé období časují od roku 2002 do roku 2010. V prvním období vydávání časopisu se snažila redakční rada udržet stálé rubriky a také časopis inovovat. Za nejčastější rubriky v prvním sledovaném období, které se ve většině vydání opakovaly, považují rubriky Ze světa sportu, Něco o motorech, Hádanky a křížovky, Co a za kolik, Z redakční schránky, Nabídka z knihovny, Rozhovor s lidovým léčitelem, Fejeton, Sport a hrátky, Kulturní rubrika, Svět kolem nás, Pravidelná setkání, Sport, Vážně i nevážně, Poradna, Historie práva, Povídka, Slovo ředitele věznice.

Druhé sledované období považují, co se týče rubrik, za značně rozmanité a nejednotné. Vzhledem k delšímu sledovanému období, než je období první a zároveň k častějším obměnám v řadách redakční rady, docházelo k proměnám rubrik a jejich názvům téměř každé dva roky. Z těch stálejších bych jmenovala Divadlo, Napsali jste nám, Dámská příloha vězeňského občasníku Řepík, Ze vzpomínek cestovatele – Zápisky z cest, Hudební koutek, Úvaha, Zajímavosti, Zprávy, Report, Sorry, Humor, Názor, Sport, Fejeton, (Něco) K zamyšlení, Poezie, Od všeho trochu, Dopisy od Vás, Kultura, Náš rozhovor, Povídka, Vlastní tvorba.

1.5 Historie

Díky sponzorskému daru nejmenované firmy byl věznici věnován počítač se speciálním programem na tvorbu novin, který vězni využívají výhradně jen k vydávání Pankrác Times. Počítač je pod přísnou kontrolou vězeňského výpočetního centra, aby s jeho pomocí nedocházelo k zakázané realizaci osobních věcí. Časopis i přes zmíněnou pomlku vychází za stejných podmínek již od roku 1995 do současnosti.

1.6 Proměny redakce a redakční rady

V průběhu let docházelo k permanentní proměně redakční rady propouštěním vězňů nebo jejich přeřazením do jiné věznice i s příchodem nových trestaných se zájmem literárně se angažovat při tvorbě časopisu. První redakční rada vznikla oslovením vytipovaných vězňů

psychology, další proměny redakční rady se odvíjely od individuálního zapojení trestaných. Jak uvedla v rozhovoru paní psycholožka PhDr. Jana Sýkorová, žádný vězeň za dobu existence Pankrác Times neopustil redakční radu s tím, že by ho realizace časopisu přestala naplňovat.

1.7 Autoři

Autoři příspěvků do Pankrác Times jsou především z řad vězňů. Často bývají přejímány příspěvky z jiných časopisů nebo novin. Přispívají ale i zaměstnanci věznice, např. ředitel, který reaguje na stížnosti vězňů, na situace vzniklé v souvislosti s úpravami trestního zákona a podmíněného propouštění vězňů. Komentáři na aktuální dění nebo progresy v chování přispívá vězeňský psycholog. Dostupnost denního tisku a časopisů je pro vězně značně omezená. Záleží na individuální finanční situaci každého odsouzeného. Věznice četbu periodik nijak neomezuje. V případě, že má vězeň předplatné denního tisku, doručuje vězni noviny denně. Autoři, vězni, jsou z řad vysokoškoláků, středoškoláků, ale přispívají i autoři bez ukončeného vzdělání.

1.8 Grafická podoba časopisu

Grafická podoba časopisu se odvíjí z velké části od druhů šablon, které byly dodány spolu s počítačem v textovém a grafickém editoru Office Publisher od firmy Microsoft. Přesto k výrazné změně v podobě časopisu došlo mezi lety 1999 až 2001. V období v letech 1995–1999 se podoba časopisu přibližovala graficky i formátově novinám, v letech 2002–2010 naopak časopisu. Rozměry časopisu v prvním období byly 19 x 52 cm a ve druhém období 21 x 30 cm. Časopis se tiskne na vězeňské tiskárně ofsetem na zbytkový papír, který nebyl využit při soukromých zakázkách. Po celé období, kdy je vydáván, převládá černobílá barva časopisu, více barevnost tisku je výjimečně dána zbytkovou barvou v tiskárně, kterou s vědomím věznice dává „stranou“ pověřený vězeň. Tisk časopisu na vězeňské tiskárně je podmíněn momentálně tisknutou zakázkou. Pokud je tiskárna nastavena, např. na tisk malých brožur pro speciální pedagogiku nebo naopak pro velkoformátové nástěnné kalendáře, časopis musí počkat. Běžně tedy dochází k tisku časopisu s dvoutýdenní prodlevou od zaslání hotového čísla do tisku. Tento faktor změnil původní myšlenku vydávat časopis pravidelně každý měsíc na vězeňský občasník.

1.9 Distribuce

Jedno číslo časopisu Pankrác Times má pravidelný náklad 200 ks. Velká část časopisu je k dispozici pankráckým trestaným, kteří se o výtisk prostřídají – neplatí tedy co vězeň, to jeden časopis. Dále se časopis dostane k zaměstnancům věznice, především k jejímu vedení. Rodinní příslušníci mají možnost odnést si Pankrác Times výhradně jen během vánočního setkání vězňů s rodinnými příslušníky. Jinak má návštěvník zakázáno cokoli si z věznice odnést. Výjimka je udělována ředitelem věznice jen v rámci zmíněného prosincového setkání. Vězni nemohou z vězení vypravit zásilku větších rozměrů, než je běžný dopis.

Výtisk Pankrác Times je zaslán do Kanceláře prezidenta republiky, na Vrchní soud, do Knihovny Národního muzea v Praze, povinný výtisk do Národní knihovny zatím zaslán není. Bohužel po zjištění, kde je časopis skutečně k přečtení pro veřejnost, pouze Knihovna Národního muzea v Praze archivuje většinu výtisků od roku 1995. Jinde podle reakcí dotázaných na daných institucích výtisky dostupné nejsou – o časopisu ani neslyšeli. Do ostatních věznic je výtisk Pankrác Times zaslán jen, je-li o něj zájem z řad zaměstnanců.

1.10 Ekonomické aspekty a financování tisku časopisu

Vydávání časopisu se děje s laskavým souhlasem vedení pankrácké věznice. Díky možnosti tisku časopisu na zbytkový papír a zbytkové barvě je vydáván s nulovými náklady. Lidský kapitál, tedy trestaní, kteří se výhradně podílí na tvorbě časopisu, mají tuto činnost jako volnočasovou aktivitu bez nároku na odměnu. Jak již bylo výše uvedeno, bez sponzorského daru, počítače s programem na tvorbu periodik, by realizace časopisu taktéž nebyla možná. Věznice, které nevlastní vlastní tiskárnu, si tisk časopisu dovolit nemohou, jelikož vězni nemají ze zákona nárok na papír. Po udělení výjimky se nyní běžnou kancelářskou tiskárnou tiskne v takzvaném Oddělení výkonu trestu pro odsouzené ženy – Řepy časopis Řepík, ale ve značně omezeném rozsahu i množství. Dříve byl Řepík jen čtyř a osmi stránkovou rubrikou časopisu Pankrác Times. Nově začala vydávat časopis Kolotoč i Vazební věznice Praha Ruzyně.

1.11 Vliv cenzury

Časopis Pankrác Times není významně cenzurován. Dohled nad články, které jsou v periodiku zveřejňovány, zajišťuje psycholožka PhDr. Jana Sýkorová a výjimečně se

k vhodnosti článků vyjadřuje ředitel věznice, kterým je momentálně od konce roku 2008 plk. Mgr. Radek Kutiš. V letech 1995–2007 se k článkům vyjadřoval ředitel plk. JUDr. Josef Gruber, během necelého ročního působení v roce 2008 ve funkci ředitele plk. Mgr. Petr Dohnal. Podle slov PhDr. Jany Sýkorové redakční tým vězňů je ve výběru vhodnosti článků zpravidla dostatečně soudný a sám dbá na vhodný výběr, neboť pozitivně hodnocená aktivita během výkonu trestu může napomoci soudci v rozhodování o dřívějším propuštění. V časopise se nejčastěji setkáváme s příspěvky, které se nevěnují momentálně společensky diskutovaným otázkám, tím pádem není třeba cenzury.

2. Teoretická část

„Výměna informací potřebná pro fungující demokracii se převážně zprostředkovává masovými médii.“ (Hagen, Lutz in Reifová, Irena, 2004: s. 51.)

Podle metodických přístupů můžeme analyzovat mediální obsahy pomocí hermeneutické textové a obrazové analýzy nebo kvantitativní obsahové analýzy. Výše uvedené analýzy se liší především stupněm strukturovanosti a mírou otevřenosti postupu. Velmi často dochází ke kombinaci obou analýz, tzv. triangulaci metod. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 29.)

2.1 Hermeneutická analýza

Hermeneutická analýza se vyznačuje vysokou mírou otevřenosti a je vhodná pro zpracování menšího počtu textů. Klade si za cíl podrobný rozbor jednotlivých mediálních obsahů, který je zpravidla značně subjektivní, jelikož je silně navázán na osobu, která texty analyzuje. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 29.)

2.2 Kvantitativní obsahová analýza

Naopak pro kvantitativní obsahovou analýzu je charakteristický selektivní proces, velké množství textů k analyzování a vysoká strukturovanost, která zajišťuje možnost zpětně ověřit správnost vzhledem k jasně stanoveným kritériím na začátku analýzy. Musíme zachovat neměnný postup kódování během celého výzkumu. Výsledky z kvantitativní analýzy lze přehledně zobrazit graficky, číselně nebo tabulkově. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 29–30.)

Definicí kvantitativní analýzy můžeme nalézt několik. Definice podle Helmuta Scherera (in Reifová, Irena 2004: s. 30) zní kupříkladu takto:

„Obsahová analýza je kvantitativní výzkumnou metodou pro systematický a intersubjektivně ověřitelný popis komunikačních obsahů, vycházející z vědecky podloženého kladení otázek.“

Jasnou definici obsahové analýzy (anglicky content analysis) modifikoval v 50. letech Bernard Berelson jako *„výzkumnou techniku pro objektivní, systematický a kvantitativní popis zjevného obsahu komunikace.“* (Reifová, Irena, 2004: s. 76.) Vzhledem k tomu, že mnou

vybrané výzkumné téma je velmi obsáhlé, co se týká objemu dat v odlišných časových úsecích, využijeme k analýze velkého množství příspěvků právě postup kvantitativní obsahové analýzy.

2.2.1 Postup kvantitativní obsahové analýzy

Postup kvantitativní obsahové analýzy neboli výzkumný proces, se skládá ze šesti na sebe navazujících fází, které jsou v praxi neoddělitelné a prolínají se.

Nejprve musíme zvolit výzkumné téma, neboli provést tzv. konceptualizaci, ve které zkonkretizujeme výzkumné téma a stanovíme si hypotézu. Poté ve fázi operacionalizace zpracováváme metodiku, jež nám umožní odvětit na zadání výzkumného tématu, a provedeme výběr jednotek vhodných pro analýzu. Vymezíme konkrétní časové období ve zvoleném médiu, zavedeme kódovací jednotky analýzy a jejich systém proměnných a hodnot, tak jak budou postupně kódovány v kódovací knize. V následující fázi plánování a organizace sestavujeme časový harmonogram a průběh organizace samotného šetření. V případě potřeby sháníme spolupracovníky. V přípravné a ověřovací fázi ověřujeme a překontrolujeme vhodnost zvolených výzkumných metod, případně proškolíme spolupracovníky. Následují fáze sběr dat a jejich následné vyhodnocení, díky kterému jsou výsledky dat zanalyzovány a interpretovány. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 31.)

Výzkumný proces kvantitativní obsahové analýzy schéma č. 1. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 31.)

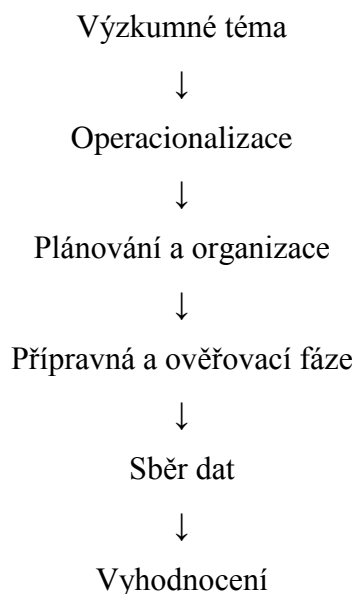

Schéma 2.1 Výzkumný proces kvantitativní obsahové analýzy

Zdroj: Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 31

2.2.2 Úrovně zkoumání obsahu

V rámci mediálního prostředí můžeme mediální obsahy zkoumat podle níže uvedených úrovní:

- a) Makro úroveň – zkoumá celý mediální systém.
- b) Mezo úroveň – zkoumá typově stejné médium.
- c) Mikro úroveň – zkoumá konkrétní média.

Analýza vězeňského média Pankrác Times bude studována z hlediska mediálního prostředí na mikro úrovni.

3. Praktická část – vlastní realizace kvantitativní obsahové analýzy

3.1 Stanovení výzkumného tématu a výzkumných otázek

Výzkumným tématem této práce je obsah vězeňského časopisu Pankrác Times. Pomocí obsahové analýzy bych ráda zjistila, jakými tématy se časopis zabývá či kdo je autorem článků. Celkem jsem stanovila patnáct výzkumných otázek, na které odpovím na základě graficky nebo tabulkově zpracovaných výsledků v kapitole Vyhodnocení a interpretace zjištěných výsledků.

Výzkumné otázky:

Q1: Převládají témata „vnitrovězňová“ či „vnějškovězňová“?

H1: S nárůstem počtu uživatelů internetu a zvyšujícím se počtem nově vznikajících periodik a denního tisku dochází od roku 1995 v Pankrác Times k nárůstu článků z prostředí mimo vězňáky.

Q2: Převládají příspěvky převzaté nebo autorské z řad zaměstnanců vězňáky a trestaných?

Q3: Docházelo v období během novelizace zákonů, které se týkaly vězňáky, v Pankrác Times k nárůstu článků s právní tematikou v porovnání s obdobím, kdy k novelizacím nedocházelo?

H3: S diskutovanou možností amnestie se příspěvky v Pankrác Times více věnují právní tematice.

Q4: Která z hlavních témat se od počátku vydávání Pankrác Times těší stále vysoké oblibě?

Q5: Která témata jsou v Pankrác Times nejčastější a kolik procent jednotlivá témata v průběhu let zaujímala?

Q6: Jak se měnil rozsah časopisu (počet stran) Pankrác Times v průběhu let a čím to mohlo být ovlivněné?

Q7: K jaké vývojové proměně docházelo v jednotlivých typech příspěvků v průběhu let (tendence vývoje)?

Q8: Kolik prostoru je věnováno kriminalitě, svěřují se vězni do časopisu se svým proviněním?

Q9: V případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř.: fotografie/obrázky), souviselo nebo odpovídalo téma přímo příspěvku s fotografií/obrázkem (popř. fotografiemi/obrázky)? Byla fotografie/obrázek (popř.: fotografie/obrázky) adekvátní k tématu příspěvku?

Q10: Kolik procent, v případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř.: fotografie/obrázky) a téma souviselo nebo odpovídalo přímo příspěvku s fotografií/obrázkem (popř.: fotografiemi/obrázky), zaujímala plocha věnovaná fotografii/obrázku vzhledem k celkovému prostoru, který daný příspěvek zaujímal?

Q11: Došlo ve sledovaném období v časopise Pankrác Times k nárůstu poměrného plošného zastoupení obrazové složky?

H11: V některých ročnících ve druhém sledovaném období vězni nedokázali dostatečně využít prostor pro textovou složku a raději uměle navyšovali plochu obrazovou.

Q12: Došlo ve zkoumaném období v časopisu Pankrác Times k poklesu poměrného plošného zastoupení textové složky?

Q13: Který typ příspěvku nejčastěji píše vězni? (Porovnání, např. fejeton nebo rozhovor.)

Q14: Kolik procent zaujímá obsah a úvod v porovnání s lety 1995–1998 a s lety 2002–2010?

Q15: Kolik prostoru je věnováno inzerci a o jaký typ inzerce se jedná?

3.2 Operacionalizace

„Operacionalizace začíná většinou vymezením výběrového souboru šetření, kterým se rozumí výběr jednotek přicházejících v úvahu pro analýzu (...) musíme také specifikovat mediované obsahové jednotky.“ (Scherer, Helmut, in Reifová, Irena, 2004: s. 35.)

3.2.1 Výběrový soubor

Pro téma Analýza vězeňského média Pankrác Times jsem vybrala celkem 26 tištěných čísel z let 1995–2010. Základní soubor tvoří dvě kódovací knihy podle analyzovaných období, která jsem si stanovila vzhledem k dostupnosti jednotlivých časopisů. První kódovací kniha zahrnuje vždy první dvě dostupná čísla v každém roce z let 1995–1998, celkem tedy osm čísel vězeňského občasníku. Druhá kódovací kniha taktéž zahrnuje vždy první dvě dostupná čísla v každém roce z období 2002–2010, v součtu osmnáct čísel analyzovaného média Pankrác Times. Vzhledem k diametrálně odlišné podobě výtisků z let 1995–1998 a 2002–2010 nebylo možné shrnout analýzu do jedné kódovací knihy. Zprůměrování hodnot dvou vydání časopisu ze stanoveného ročníku zaručí objektivitu a stabilitu eventuálních výkyvů u sledovaných proměnných.

Podle výše uvedeného postupu při výběru vzorku budeme zpracovávat následující ročníky a čísla časopisu:

Pro kódovací knihu číslo 1:

Rok 1995, ročník č. 1, vydání číslo 1 a 3.

Rok 1996, ročník č. 2, vydání 1 a 2.

Rok 1997, ročník č. 3, vydání 1 a 2.

Rok 1998, ročník č. 4, vydání 1 a 2.

Pro kódovací knihu č. 2:

Rok 2002, ročník č. 8, vydání 1 a 2.

Rok 2003, ročník č. 9, vydání 1 a 2.

Rok 2004, ročník č. 10, vydání 1 a 2.

Rok 2005, ročník č. 11, vydání 1 a 2.

Rok 2006, ročník č. 12, vydání 1 a 2.

Rok 2007, ročník č. 13, vydání 1 a 2.

Rok 2008, ročník č. 14, vydání 1 a 3.

Rok 2009, ročník č. 15, vydání 1 a 2.

Rok 2010, ročník č. 16, vydání 1 a 2.

V případě tištěných médií je podstatné, aby jednotky měření, jakožto úseky mediálních obsahů, tvořené článkem a případně doplněné obrazovým materiálem, byly od sebe co nejpřesněji odlišitelné a zabezpečily tak korektnost kódování. (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004: s. 41.)

3.2.2 Výběrový vzorek

Za kódovací jednotku jsem zvolila relevantní příspěvek nebo článek s obrázkem/fotografií (případně s obrázkou/fotografiemi). Analyzované obsahy jsou všechny strany média v první kódovací knize. V druhé kódovací knize všechny strany média kromě titulní. Relevantní příspěvek nebo článek s obrázkem/fotografií (případně s obrázkou/fotografiemi) jsem podrobila analýze pomocí několika proměnných. Do proměnné neboli jednotky promítáme kategorizované obsahy, jež jsou vztažené k výzkumným otázkám a hypotézám, kdy *„jednotlivé elementy předmětu výzkumu si musíme převést na měřitelné velikosti a znaky, které musí umožňovat zpětnou vazbu na výzkumné téma; to znamená, že musí být přiměřené, ale také snadno použitelné (...) znaky mají zpravidla více charakteristik (proto je také nazýváme proměnné).“* (Scherer, Helmut in Reifová, Irena, 2004:s 41–42.)

3.2.3 Stanovení proměnných

Každá proměnná nabývá námi stanovené hodnoty, které byly zvolené tak, aby v poslední fázi kvantitativní obsahové analýzy z nich bylo možné vyvodit odpovídající závěry. Kategorie hodnot u každé proměnné musí být zvoleny tak, aby pokryly všechny alternativy, které by mohly nastat a zároveň se vzájemně vylučovaly. Nesmí nastat varianta, aby se jedné proměnné daly přiřadit hodnoty dvě.

Seznam proměnných a jejich hodnot:

ROKCISLO: Rok a číslo výtisku.

Kódujeme ve formě rok a číslo výtisku (např. v roce 1995 výtisk číslo 1 bude označeno jako 199501).

TITULEK: Titulek.

Vepíšeme celý název příspěvku, všechna slova z titulku.

STRKDE: Na které straně se příspěvek vyskytuje.

Pokud nastane situace, že je zmínka o příspěvku případně jeho celý název nebo i část na titulní straně, do kódovací knihy zaznamenáváme až stranu, na které se příspěvek vyskytuje celý nebo téměř celá jeho část. Uvádím příklad, jak správně zaznamenat: např. vyskytuje-li se příspěvek na straně 3 – kód 3, na straně 17 – kód 17.

STRCELKEM: Celkový počet stran výtisku (počítáme včetně titulní strany, počet stran 1–36).

Uvádím příklad, jak správně zaznamenat: např. vyskytuje-li se příspěvek na straně 2 – kód 2, příspěvek na straně 19 – kód 19.

AUTOR: Autor článku.

Zaznamenáváme podle toho, kdo je autorem příspěvku. Informace ohledně autora příspěvku je uvedena zpravidla na konci příspěvku, výjimečně v textu.

- (1) Zaměstnanec věznice,
- (2) vězeň z redakční rady,
- (3) vězeň (např. autor stížnosti),
- (4) z jiného média (převzato)
- (5) neuveden,
- (6) kombinace vězeň a zaměstnanec věznice,
- (7) kombinace vězeň a vězeň z redakční rady,
- (99) jiný.

HLTEMA: Hlavní téma.

Zaznamenání tematického kontextu je účelem proměnné. Podstatná je převažující myšlenka v konkrétním příspěvku.

- (1) Sport,
- (2) kriminalita,
- (3) hudba,
- (4) právo,
- (5) psychologie,
- (6) cestování,
- (7) ekonomie,
- (8) zdraví,
- (9) politika,
- (10) sex,
- (11) móda,
- (12) kultura (obsahuje např. nabídku knihovny, divadelní představení),
- (13) zábava (obsahuje např. křížovky, sudoku, vtipy, kris kros, comics, horoskop),
- (14) společenské téma (obsahuje např. rozhovor s celebritou, rady lékaře, Vánoce).
- (15) volnočasové téma (obsahuje např. auta, motorky, módu, fejeton, glosu),
- (16) vězeňské téma (obsahuje např. názor čtenáře, rozhovor s vězněm, slovo ředitele věznice),
- (17) úvod,
- (18) obsah,
- (19) historie,

- (20) příroda,
- (99) jiné.

TYPTEMA: Typ tématu.

Typ tématu „vnitrověžňové“ vymezuje bezprostředně témata týkající se života za mřížemi (např. amnestie, vězeňská poradna). Typ tématu „vnějškověžňové“ naopak témata poukazující na běžný život mimo věznic (např. cestování, auta). Kombinace „vnějškověžňové“ a „vnitrověžňové“ – jedná se o typ tématu takzvaně na pomezí (např. právo).

- (1) „Vnějškověžňové“,
- (2) „vnitrověžňové“,
- (3) kombinace „vnějškověžňové“ a „vnitrověžňové“,
- (4) nelze určit.

VELTEXT: Velikost příspěvku.

Velikost příspěvku je možné měřit počtem slov, což je jeden z nejběžnějších postupů, ale vzhledem k velkému počtu příspěvků v případě této analýzy časově velmi náročný a nepřesný díky rychlé únavě lidského faktoru a jeho chybám. Médium Pankrác Times není dostupné na internetu v podobě .doc, .docx nebo .pdf, a proto by nešlo ani využít funkci počet slov v Microsoft Word. Druhou metodou, jak měřit velikost příspěvku, je vyjádření jeho velikosti v centimetrech čtverečních. Vzhledem k tomu, že nebylo možné zapůjčení jednotlivých čísel Pankrác Times na delší dobu, z důvodu stěhování a uskladnění periodik ve sklepení v Terezíně po dobu rekonstrukce Knihovny Národního muzea v Praze, kde se vyskytují jediné výtisky tohoto média v České republice, pořídila jsem fotografie každého čísla. Proto jsem se rozhodla použít třetí, níže uvedenou metodu. Po detailnějším prostudování všech čísel časopisu jsem došla k závěru, že odchylka při fotografování u různých čísel není tak veliká, a proto celková odchylka by měla být téměř zanedbatelná a neměla ovlivnit výsledky měření.

Třetí uvedenou metodou je procentuální vyjádření, kdy velikost příspěvku značí rozsah příspěvku; započítáváme všechny titulky, vložené „boxy“, doprovodné fotografie

a obrázky. Jedná se o procentuálně vyjádřenou velikost příspěvku v poměru k velikosti strany, na které se vyskytuje. Kódujeme např. velikost příspěvku 100 %, pak označení 100, velikost příspěvku 27 %, pak označení 27, velikost příspěvku 5 %, pak označení 5. V případě přesahu příspěvku na další stranu procenta sčítáme a kódujeme se stejnou logikou jako v případě příspěvku jen na jedné straně (např. 212,5 % kódujeme 212,5). Pro proměnnou VELTEXT a FOTOBRVEL vytvoříme šablonu, která každou analyzovanou stranu média rozdělí na šestnáctiny, tu pak přiřkládáme ke stejné velkému monitoru s vyobrazenými fotografiemi jednotlivých stran. Zjistíme, kolik procent tvoří jednotlivé šestnáctiny.

FOTOBR: Fotografie, obrázek.

Kódujeme „ano“ v případě, že součástí velikosti příspěvku je fotografie/obrázek (fotografie/obrázky), jinak kódujeme „ne“.

- (1) Ano.
- (2) Ne.

FOTOBRVEL: Velikost fotografie/obrázku (popř. fotografií/obrázků) k poměru velikosti příspěvku.

Proměnná velikost fotografie/obrázku (popř. fotografie/obrázků) vyjadřuje, kolik procent zaujímají fotografie a obrázky ve VELTEXTU, pouze je-li FOTOBR kódován ano. V případě, že ve FOTOBR kódujeme 2, pak FOTOBRVEL kódujeme automaticky (*). Jedná se o procentuálně vyjádřenou velikost příspěvku k poměru velikosti VELTEXTU, ve kterém se vyskytuje. Kódujeme např. velikost fotografie/obrázku (popř. fotografie/obrázků) 100 %, pak označení 100, velikost fotografie/obrázku (popř. fotografie/obrázků) 37 % pak označení 37, velikost fotografie/obrázku (popř. fotografie/obrázků) 8 % pak označení 8. V případě přesahu fotografie/obrázku (popř. fotografie/obrázků) na další stranu procenta sčítáme a kódujeme se stejnou logikou jako v případě příspěvku jen na jedné straně (např. 262,5 % kódujeme 262,5).

TYPPRISPEVKU: Typ příspěvku.

Typ příspěvku blíže specifikuje, o jakou podobu příspěvku se jedná dle následujících uvedených možností.

- (1) Zpravodajský článek, reportáž,
- (2) zpravodajská fotka s popiskem,
- (3) publicistický článek (úvodník, komentář),
- (4) rozhovor,
- (5) fejeton, povídka, úvaha, vtip, poezie, dopis, recept, stížnost,
- (6) inzerce,
- (7) hádanky, křížovky,
- (8) úvod,
- (9) obsah,
- (10) příloha, formulář,
- (11) comics,
- (99) jiný.

KORFOTOBR: Koresponduje fotografie/obrázek (fotografie/obrázky) s tématem příspěvku.

Proměnná KORFOTOBR vyjadřuje logickou souvislost fotografie/obrázek (fotografie/obrázky) s tématem příspěvku. V případě, že FOTOBR je kódován ne, pak KORFOTOBR kódujeme (*).

- (1) Ano,
- (2) ne.

PRESAH: Přesah příspěvku na následující stranu/strany.

- (1) Ano,
- (2) ne.

PRESAHKS: Přesah stran.

Kolik stran přesahuje příspěvek na další stranu/strany, započítává se každá započatá strana kromě strany první (např. příspěvek je celkem na 4 stranách, do PRESAHKS kódujeme 3).

3.3 Plánování a organizace

Na začátku výzkumu je potřeba vybraná čísla časopisu Pankrác Times důkladně prostudovat jako celek, udělat si představu o počtu stran časopisu, velikosti příspěvků a jejich rozmanitosti či případné inzerce. Následuje krok měření procentuální velikosti jednotlivých příspěvků podle předem připravené šablony, která jednotně kopíruje velikost pořízených fotografií, zobrazovaných v normálním rozlišení v programu Windows, Prohlížeč fotografií. Šablona je rozkreslena na 16 stejně velkých obdélníků o velikosti 4 x 6 cm. Procentuální plochu jednotlivých obdélníků spočítáme pomocí běžného kalkulátoru s přesností na dvě desetinná místa. Současně s určením velikosti jednotlivých příspěvků vyplňujeme všechny proměnné kódovacích knih.

Počet dílů	Procenta
16	100 %
15	93,75 %
14	87,50 %
13	81,25 %
12	75 %
11	68,75 %
10	62,50 %
9	56,25 %
8	50 %
7	43,75 %
6	37,50 %
5	31,25 %
4	25 %
3	18,75 %
2	12,50 %
1	6,25 %

Tabulka 3.1 Převod velikosti obdélníků na procenta

Následuje fáze měření velikosti jednotlivých příspěvků. Celkový počet příspěvků v kódovací knize číslo jedna je 192 a v kódovací knize číslo dva je počet příspěvků 292. Vyplněné údaje v kódovacích knihách zpracujeme tak, aby pomocí barevných grafů odpověděly na výzkumnou otázku a zodpověděly predikce hypotézy.

3.4 Přípravná a ověřovací fáze

V přípravné a ověřovací fázi kvantitativní obsahové analýzy jsem ověřila proveditelnost měření a měřitelnost výsledků pro obě kódovací knihy. Pro ověření jsem použila z každé kódovací knihy po jednom čísle. Při zpětné kontrole u vybraných příspěvků jsem došla ke shodným závěrům jako při prvotním měření a zpracování vzniklých výsledků. Zpracování jednoho čísla Pankrác Times zabere přibližně třicet minut času, celkem tedy časová investice jednoho výzkumníka do 26 čísel zkoumaného média je 13 hodin.

3.5 Sběr dat (vlastní analýza)

Sesbíraná data převedeme do číselných hodnot. Ve specifických případech, jako citáty nebo drobné komentáře, jsem došla k závěru, že takovéto příspěvky do kódovací knihy nezařazujeme. Velikost článku byla měřena s titulkem i s případnými dovětky a odkazy na zdroje. Měření velikosti bylo prováděno včetně mezer mezi sloupečky nebo odstavci. Pomocí vytvořené kódovací knihy jsem ve sledovaném období analyzovala celkem 484 příspěvků z časopisu Pankrác Times.

3.6 Vyhodnocení a interpretace zjištěných výsledků

Díky sesbíraným datům, zaznamenaných v kódovacích knihách, můžeme za pomoci tabulek a grafů odpovědět na jednotlivé výzkumné otázky a reagovat na eventuálně připojené hypotézy.

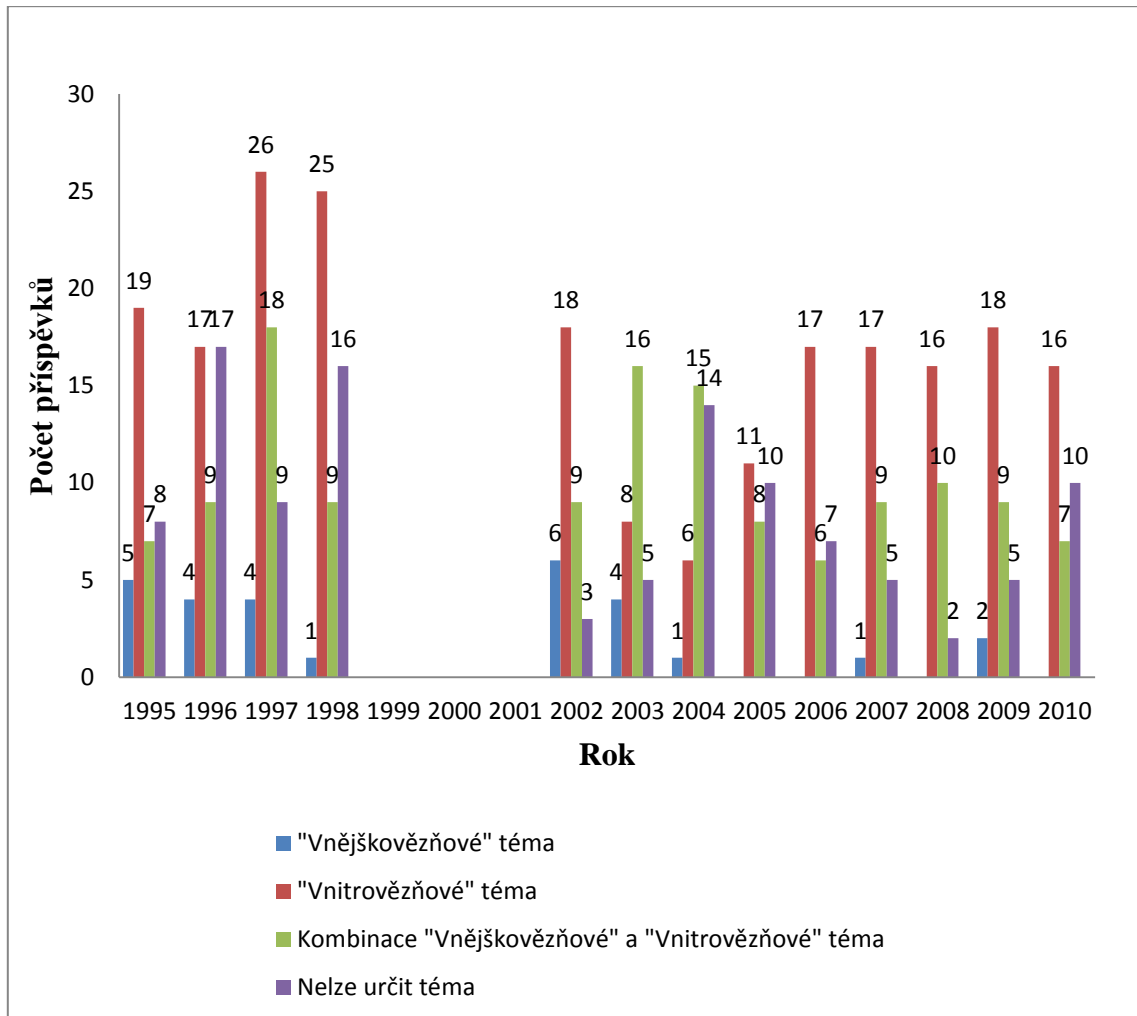
3.6.1 Q1: Převládají témata „vnitrovězňová“ či „vnějškovězňová“?

Hypotéza: S nárůstem počtu uživatelů internetu a zvyšujícím se počtem nově vznikajících periodik a denního tisku dochází od roku 1995 v Pankrác Times k nárůstu článků z prostředí mimo věznic.

Podle sesbíraných dat z obou kódovacích knih převládají „vnitrovězňová“ témata. Dle získaných dat z kódovací knihy č. 1 z let 1995–1998 redaktoři Pankrác Times věnovali „vnitrovězňové“ tematice průměrně 42,25 %, „vnějškovězňovým“ tématům pouze 7,75 %, zbylá procenta připadají na kombinaci „vnitrovězňových“ a „vnějškovězňových“ a témat, která nešla přesně přiřadit. Ze získaných dat z druhé kódovací knihy lze vyčíst opět převahu „vnitrovězňových“ témat, která tvoří 36,1 %, tématům ryze „vnitrovězňovým“ je věnováno 5,3 %. Podle graficky znázorněných výsledků je patrné, že ve sledovaném období nedochází k rapidnímu nárůstu článků s mimovězeňským tématem. Jedním z faktorů může být skutečnost, že ve věznicích je přístup k internetu zakázán. Denní tisk a periodika jsou trestaným k dispozici pouze za předpokladu, že mají dostatek finančních prostředků k zakoupení konkrétního předplatného. Podle výsledků je zřejmé, že nově vznikající periodika a denní tisk neovlivňují trestané natolik, aby mimovězeňská témata zařazovali do Pankrác Times.

Roky	„Vnějškověžňové“ téma	„Vnitrověžňové“ téma	Kombinace „Vnějškověžňové“ a „Vnitrověžňové“ téma	Nelze určit téma
1995	18 %	38 %	21 %	24 %
1996	3 %	37 %	13 %	42 %
1997	9 %	42 %	34 %	11 %
1998	1 %	52 %	13 %	28 %
Průměr KK1	8 %	42 %	20 %	26 %
2002	18 %	51 %	18 %	7 %
2003	16 %	15 %	42 %	19 %
2004	7 %	13 %	34 %	44 %
2005	0 %	25 %	29 %	40 %
2006	0 %	40 %	18 %	29 %
2007	1 %	49 %	26 %	12 %
2008	0 %	46 %	41 %	6 %
2009	6 %	38 %	32 %	12 %
2010	0 %	48 %	17 %	17 %
Průměr KK2	5 %	36 %	29 %	21 %
Průměr KK1-2	6 %	38 %	26 %	23 %

Tabulka 3.2 Srovnání „vnějškověžňových“ a „vnitrověžňových“ témat ve sledovaných obdobích

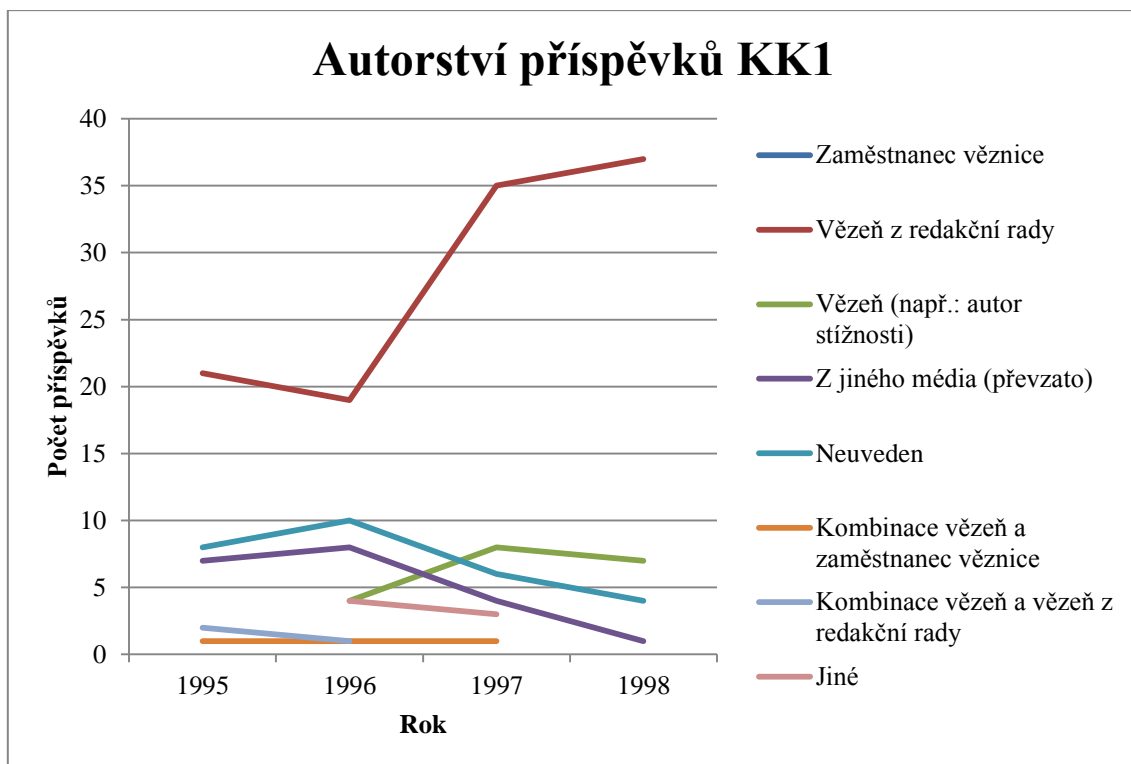
Graf 3.3: Srovnání „vnějškověžňových“ a „vnitrověžňových“ témat ve sledovaných obdobích

3.6.2 Q2: Převládají příspěvky převzaté nebo autorské z řad zaměstnanců věznice a trestaných?

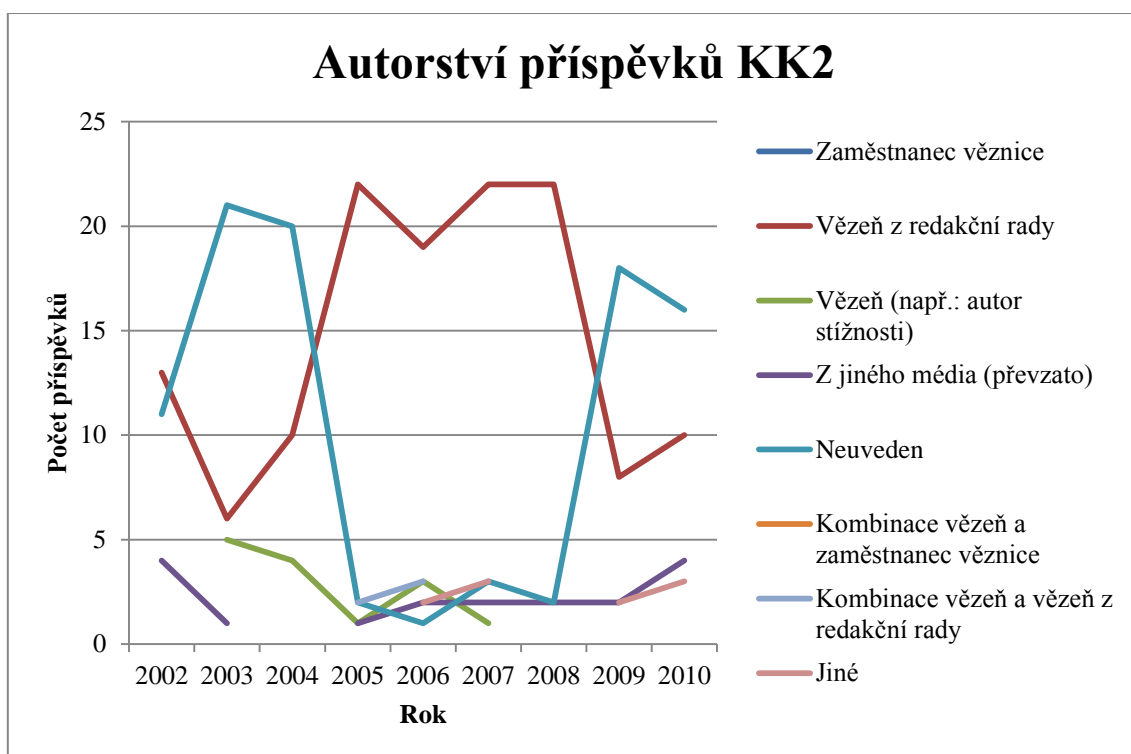
Do vězeňského občasníku přispívají nejvíce vězni z redakční rady s autorskými příspěvky. Významně méně se do časopisecké tvorby zapojují vězni mimo redakční radu a zaměstnanci. V období 2002–2004 a 2009–2010 značně převažují příspěvky, u kterých není uveden autor. K nárůstu příspěvků bez uvedení autora může být dáno nově vzniklou redakční radou, která se obnovila po zhruba dvouleté pauze, která trvala od druhé poloviny roku 1999 do roku 2001. Někteří členové redakční rady, podle slov PhDr. Jany Sýkorové, se do psaní časopisu rádi zapojí, ale nechtějí, aby jejich jméno bylo uvedeno pod konkrétním příspěvkem. Převzaté příspěvky zaujímaly v letech 1995–1998 11 % prostoru v časopisu, v letech 2002–2010 6 %.

Roky	Zaměstnanec věznice	Vězeň z redakční rady	Vězeň (např. autor stížností)	Z jiného média (převzato)	Neuveden	Kombinace vězeň a zaměstnanec věznice	Kombinace vězeň a vězeň z redakční rady	Jiné
1995	0 %	54 %	0 %	18 %	21 %	3 %	5 %	0 %
1996	0 %	40 %	9 %	17 %	21 %	2 %	2 %	9 %
1997	0 %	61 %	14 %	7 %	11 %	2 %	0 %	5 %
1998	2 %	73 %	14 %	2 %	8 %	0 %	2 %	0 %
Průměr KK1	0 %	57 %	9 %	11 %	15 %	2 %	2 %	3 %
2002	0 %	36 %	0 %	11 %	31 %	3 %	6 %	14 %
2003	0 %	18 %	15 %	3 %	64 %	0 %	0 %	0 %
2004	0 %	28 %	11 %	0 %	56 %	0 %	0 %	6 %
2005	3 %	76 %	3 %	3 %	7 %	0 %	7 %	0 %
2006	0 %	63 %	10 %	7 %	3 %	0 %	10 %	7 %
2007	3 %	69 %	3 %	6 %	9 %	0 %	0 %	9 %
2008	0 %	79 %	0 %	7 %	7 %	0 %	7 %	0 %
2009	0 %	24 %	12 %	6 %	53 %	0 %	0 %	6 %
2010	0 %	30 %	0 %	12 %	48 %	0 %	0 %	9 %
Průměr KK2	1 %	47 %	6 %	6 %	31 %	0 %	3 %	6 %
Průměr KK1-2	1 %	50 %	7 %	8 %	26 %	1 %	3 %	5 %

Tabulka 3.4: Autorství příspěvků

Tabulka 3.5: Autorství příspěvků KK1

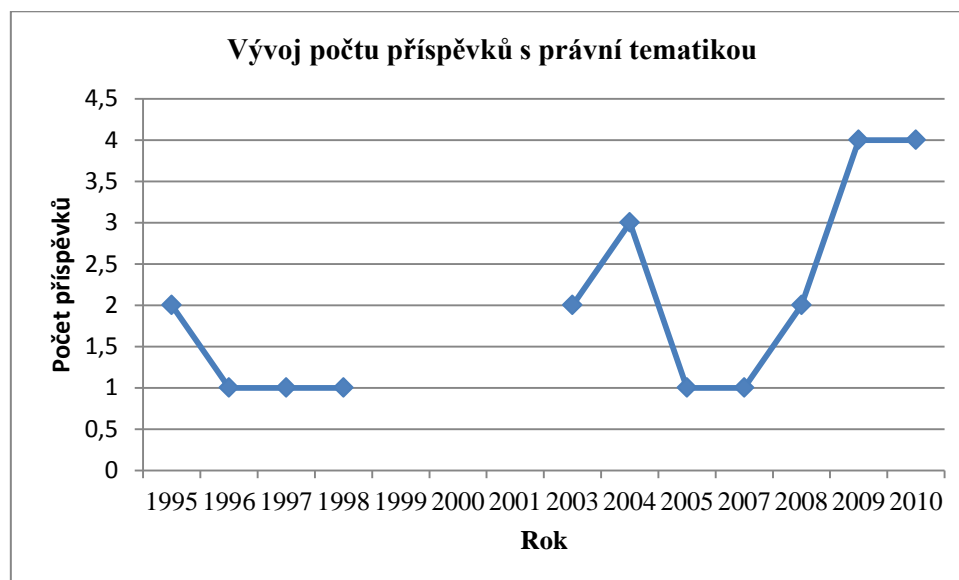
Tabulka 3.6: Autorství příspěvků KK2

3.6.3 Q3: Docházelo v období během novelizace zákonů, které se týkaly vězněných, v Pankrác Times k nárůstu článků s právní tematikou v porovnání s obdobím, kdy k novelizacím nedocházelo?

Hypotéza: S diskutovanou možností amnestie se příspěvky v Pankrác Times více věnují právní tematice.

K velmi podstatným změnám v trestním zákoníku došlo ke konci roku 2009. Předchozí trestný zákon byl platný od roku 1961 a bylo na čase, především kvůli společenským změnám, zákon upravit. Od roku 1995 Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky a Senát Parlamentu České republiky odsouhlasily s účinností od 1. ledna 2010 pouze jednu novelizaci v legislativě týkající se odsouzených. Změny se týkají především zpřísnění postihů za nejzávažnější trestné činy, nového rozdělení trestných činů na zločiny a přečiny, alternativních trestů nebo snížení trestní odpovědnosti.³

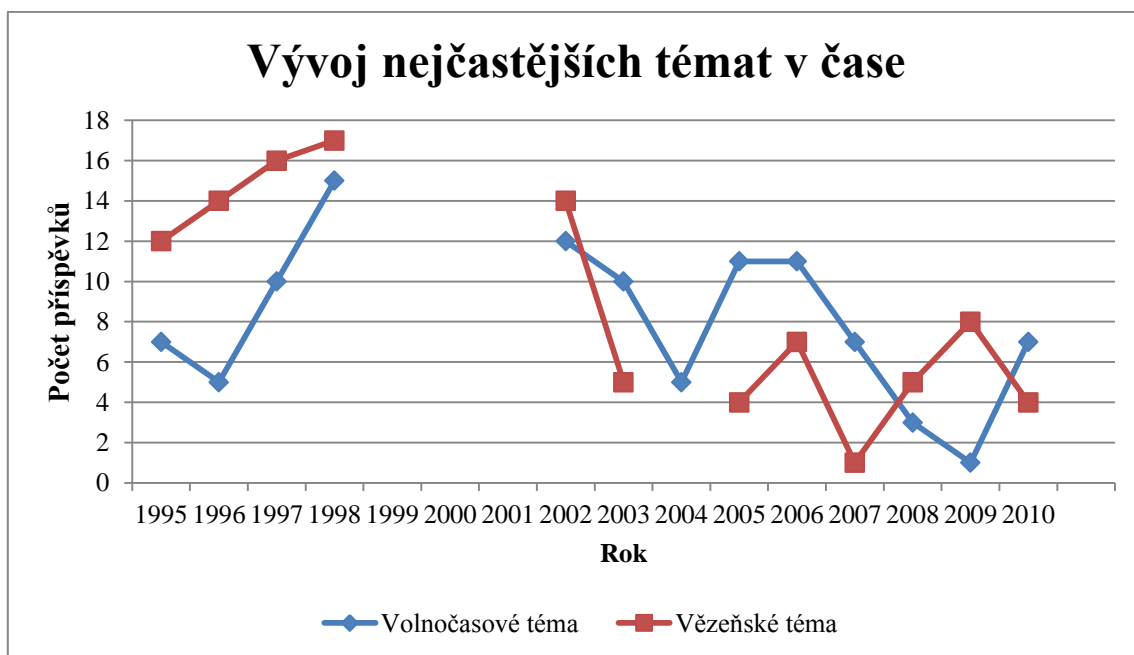
V praxi se amnestie dotkla drobných pytláků či lidí, kteří jezdili bez řidičského oprávnění.⁴ Podle tabulky 5.7 Vývoj počtu příspěvků s právní tematikou je viditelný nárůst právní tematiky právě v letech 2009 a 2010.

Tabulka 3.7: Vývoj počtu příspěvků s právní tematikou

3.6.4 Q4: Která z hlavních témat se od počátku vydávání Pankrác Times těší stále vysoké oblibě?

V letech 1995–1998 bylo nejvíc prostoru věnováno vězeňským tématům, pod která spadá řešení problémů stravování ve věznici, korespondence, návštěvy rodinných příslušníků a přátel, možnosti předčasného propuštění nebo možnost telefonování a zákaz používání mobilních telefonů. Druhým nejvíce populárním tématem pro čtenáře viděli redaktori ve volnočasových aktivitách zahrnujících cestování, vaření, luštění sudoku a křížovek. V letech 2002–2010 došlo ke změně a volnočasová témata dostala od redakční rady nejvíce prostoru, vězeňská témata obsadila druhou příčku.

Tabulka 3.8: Vývoj nejčastějších témat v čase

3.6.5 Q5: Která témata jsou v Pankrác Times nejčastější a kolik procent jednotlivá témata v průběhu let zaujímala?

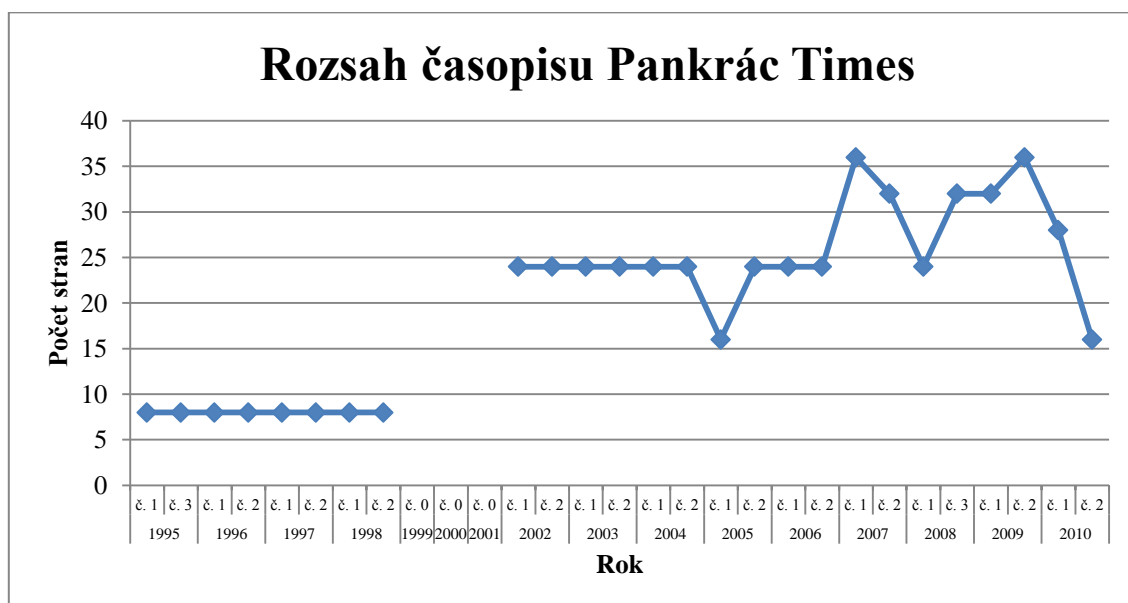
Redakční rada věnovala nejvíce času tématům volnočasovým (21 %) a vězeňským (22 %), dále také sportu (8 %), zábavě (6 %), právu (5 %) a kultuře (5 %). Pod hranicí 5 % byl věnován prostor kriminalitě, psychologii, cestování, hudbě, zdraví, politice, sexu, společenským tématům, historii a přírodě. Módní a ekonomická témata nenašla v průběhu let dostatečnou oblibu u redaktorů. Ze sledovaných titulů se v Pankrác Times objevuje pouze jeden článek s tématem módy a jeden s ekonomickým zaměřením.

Rok	Sport	Kriminalita	Hudba	Právo	Psychologie	Cestování	Ekonomie	Zdraví	Politika	Sex	Móda	Kultura	Zábava	Společenské téma	téma	Vězeňské téma	Úvod	Obsah	Historie	Příroda	jiné	
1995	8 %	0 %	8 %	5 %	8 %	0 %	0 %	5 %	0 %	0 %	0 %	5 %	8 %	3 %	18 %	31 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	
1996	15 %	0 %	4 %	2 %	2 %	4 %	0 %	0 %	4 %	0 %	0 %	13 %	13 %	0 %	11 %	30 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	
1997	9 %	0 %	4 %	2 %	7 %	4 %	2 %	0 %	2 %	0 %	0 %	4 %	4 %	18 %	18 %	28 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	
1998	4 %	0 %	0 %	2 %	0 %	4 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	8 %	8 %	4 %	29 %	33 %	2 %	2 %	2 %	0 %	0 %	
Průměr																						
KK1	9 %	0 %	4 %	3 %	4 %	3 %	0 %	1 %	2 %	0 %	0 %	7 %	8 %	6 %	19 %	30 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	
2002	6 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	33 %	39 %	6 %	6 %	6 %	0 %	0 %	
2003	3 %	3 %	3 %	6 %	6 %	6 %	0 %	3 %	6 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	30 %	15 %	6 %	6 %	3 %	0 %	0 %	
2004	6 %	0 %	0 %	8 %	0 %	6 %	0 %	19 %	6 %	6 %	0 %	6 %	0 %	6 %	14 %	0 %	6 %	6 %	8 %	6 %	0 %	
2005	3 %	0 %	0 %	3 %	0 %	7 %	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	7 %	3 %	3 %	38 %	14 %	7 %	7 %	3 %	0 %	0 %	
2006	7 %	0 %	0 %	0 %	7 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	0 %	3 %	7 %	0 %	37 %	23 %	7 %	7 %	0 %	0 %	0 %	
2007	13 %	0 %	9 %	3 %	3 %	0 %	0 %	0 %	6 %	0 %	0 %	9 %	16 %	3 %	22 %	3 %	6 %	6 %	0 %	0 %	0 %	
2008	11 %	0 %	0 %	7 %	0 %	0 %	4 %	0 %	7 %	4 %	0 %	0 %	11 %	7 %	11 %	18 %	7 %	7 %	4 %	0 %	4 %	
2009	12 %	3 %	6 %	12 %	0 %	6 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	24 %	9 %	3 %	12 %	3 %	6 %	
2010	3 %	0 %	6 %	12 %	0 %	0 %	0 %	0 %	6 %	3 %	0 %	6 %	12 %	0 %	21 %	12 %	6 %	3 %	0 %	0 %	9 %	
Průměr																						
KK2	7 %	1 %	3 %	6 %	2 %	3 %	0 %	3 %	4 %	2 %	0 %	3 %	5 %	2 %	23 %	16 %	7 %	6 %	4 %	1 %	2 %	
Průměr																						
KK1-2	8 %	1 %	3 %	5 %	3 %	3 %	0 %	2 %	3 %	1 %	0 %	5 %	6 %	3 %	22 %	21 %	5 %	4 %	3 %	1 %	2 %	

Tabulka 5.9: Prostor věnovaný jednotlivým tématům v průběhu sledovaných období

3.6.6 Q6: Jak se měnil rozsah časopisu (počet stran) Pankrác Times v průběhu let a čím to mohlo být ovlivněné?

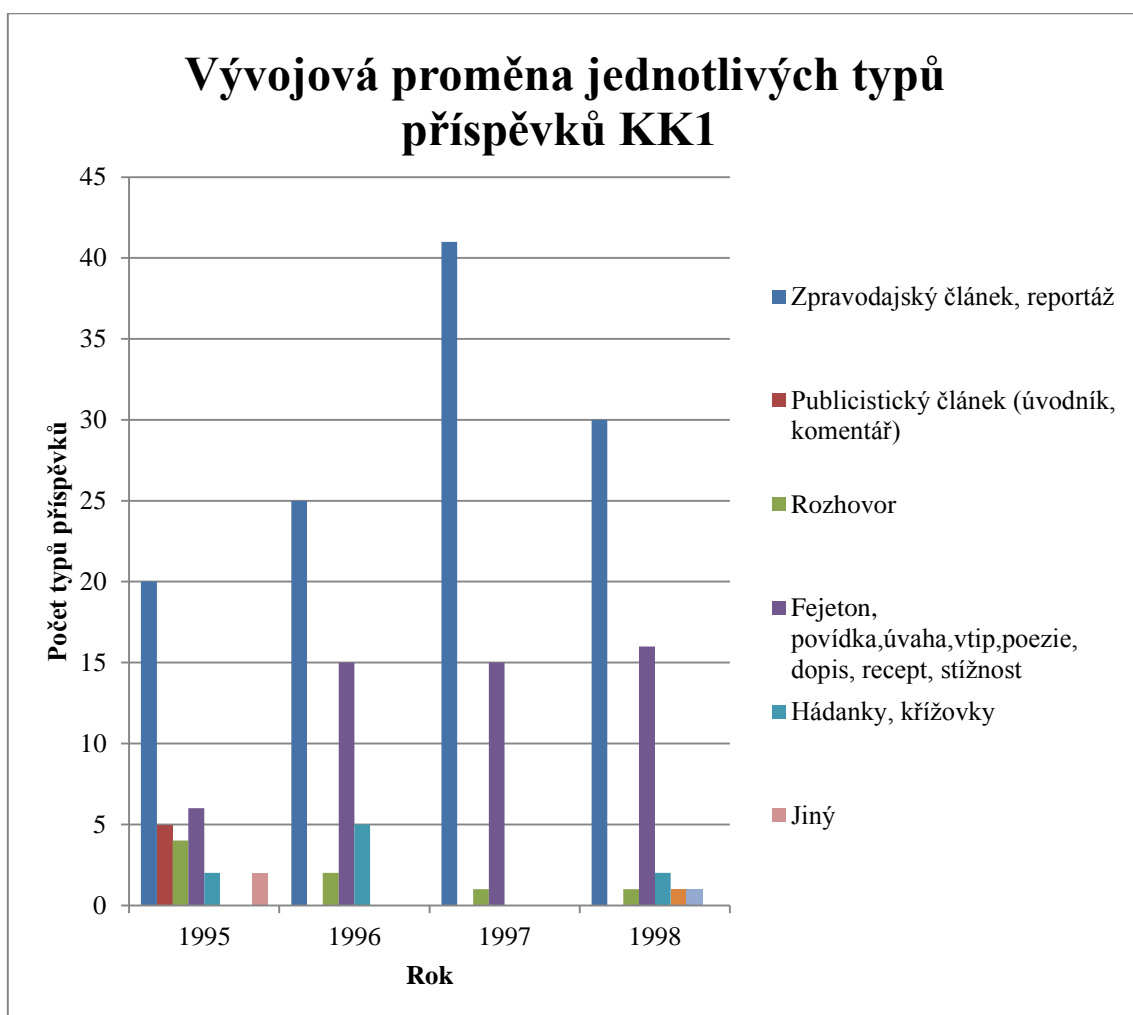
Ve sledovaném období, určeném kódovací knihou č. 1, je vývoj počtu stran občasníku Pankrác Times neměnný. Po celý časově sledovaný úsek mají vydání po osmi stránkách. Během období, které rozsahem zahrnuje kódovací kniha č. 2, dochází k nejvyššímu nárůstu počtu stran v prvním čísle v roce 2007 a ve druhém čísle z roku 2009 na celkový počet stran 36. Na hranici 24 nebo vyššího počtu stran se Pankrác Times drží podle níže uvedeného grafu po celou dobu sledovaného období vyjma jednoho čísla v roce 2005 a 2010. Ve druhém sledovaném období došlo k navýšení počtu stran, což může být ovlivněno vyšším počtem členů v redakční radě, a tedy větším zájmem o participaci na volnočasové aktivitě nabízené věznicí. Jak uvedla při rozhovoru PhDr. Jana Sýkorová, noví zájemci o rozšíření redakčního týmu mají stále dveře dokořán, aby se literárně i jinak projevili při tvorbě časopisu.

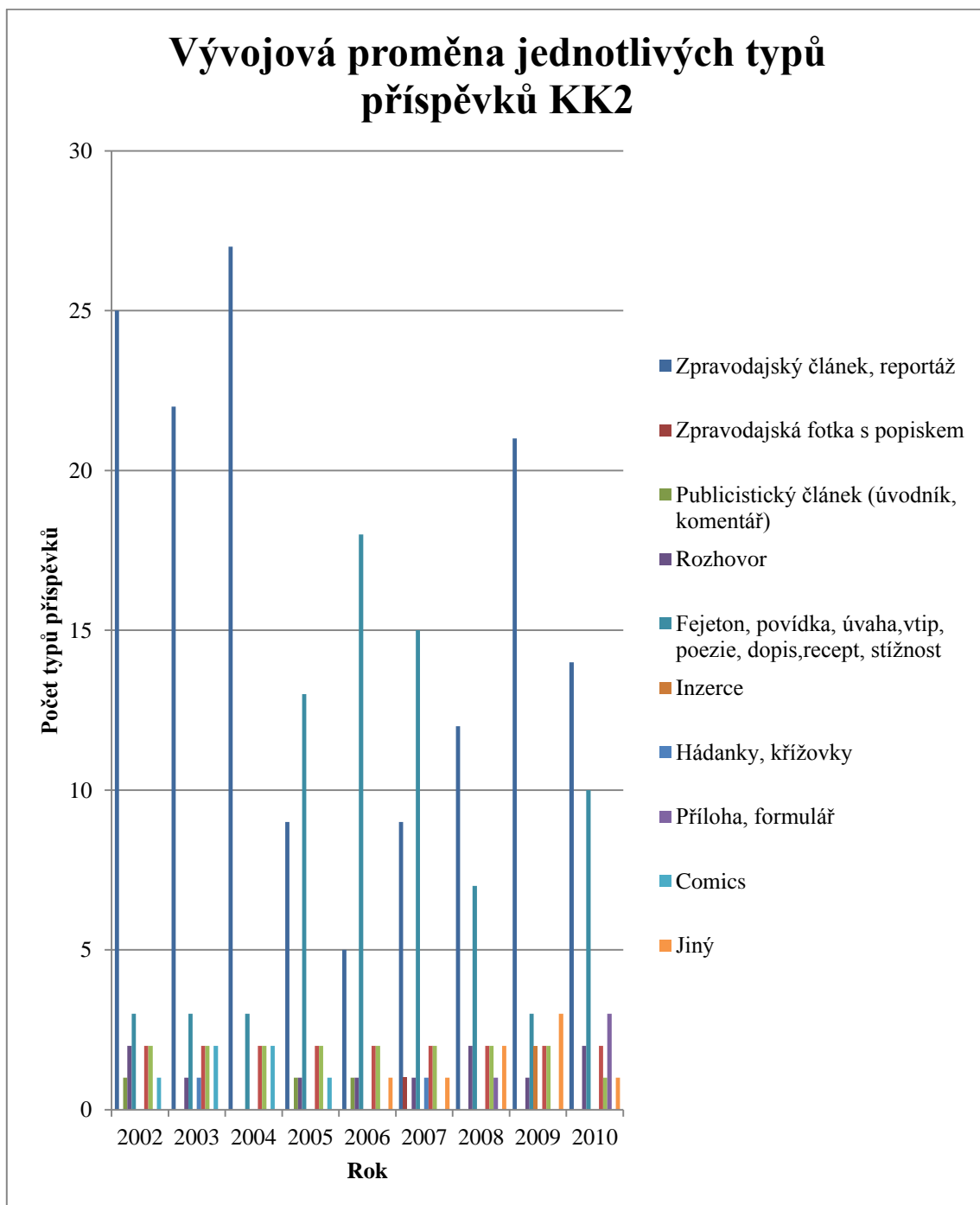
Graf 3.10: Rozsah časopisu Pankrác Times

3.6.7 Q7: K jaké vývojové proměně docházelo v jednotlivých typech příspěvků v průběhu let (tendence vývoje)?

V obou sledovaných obdobích jasně převládá zpravodajský článek a reportáž, na druhém místě redakční rada píše nejvíce fejetony, povídky, vtipy, poezii, dopisy, recepty a různé stížnosti. Nejméně prostoru je věnováno rozhovorům a publicistickým článkům (úvodník, komentář) a inzerci. Křížovkám, sudoku a comicsům je věnováno stále stejně prostoru.

Graf 3.11: Vývojová proměna jednotlivých typů příspěvků KK1

Graf 3.12: Vývojová proměna jednotlivých typů příspěvků KK2

3.6.8 Q8: Kolik prostoru je věnováno kriminalitě, svěřují se vězni do časopisu se svým proviněním?

V prvním sledovaném období není věnován kriminalitě ani jeden příspěvek. Ve druhém období je jí průměrně věnováno necelé půl procento prostoru. Tuto výzkumnou otázku jsem si položila již při prvním listování v časopise Pankrác Times. Od média, které je psané vězni, se dalo předpokládat, že bude plné úvah nebo nepřímo formulovaných příběhů či zpytování svědomí nad zločiny, které spáchali a jsou za ně odsouzení. Není tomu tak. Položila jsem psychologce PhDr. Janě Sýkorové otázku, proč vězni nemají potřebu vyzpovídat se ze svých zločinů a nevyužívají prostoru v Pankrác Times. Od psychologky s dlouholetou praxí jsem se dozvěděla, že z její zkušenosti většina vězňů nestojí o veřejně sdílenou, i když anonymní, písemnou zповěď, spjatou se svým zločinem. Téměř všichni trestaní mají nutnou potřebu podělit se o svůj delikt a ke zповědi využívají služeb vězeňského psychologa při individuálním sezení nebo duchovního, který do věznice, sice externě, ale pravidelně, dochází, a vězni mají možnost regulérní zповědi.

Rok	Kriminalita
1995	0,00 %
1996	0,00 %
1997	0,00 %
1998	0,00 %
Průměr KK1	0,00 %
2002	0,83 %
2003	2,25 %
2004	0,00 %
2005	0,00 %
2006	0,00 %
2007	0,00 %
2008	0,00 %
2009	1,67 %
2010	0,00 %
Průměr KK2	0,53 %
Průměr KK1-2	0,37 %

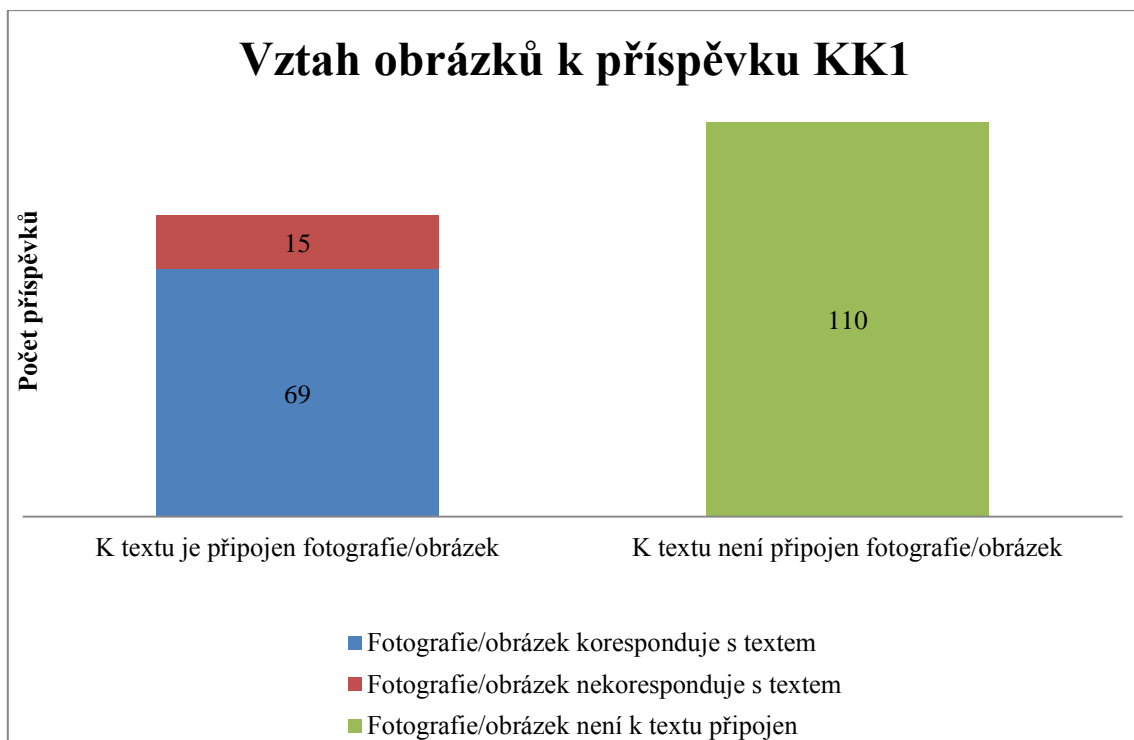
Tabulka 3.13: Prostor věnovaný kriminalitě

3.6.9 Q9: V případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky), souviselo nebo odpovídalo přímo téma příspěvku s fotografií/obrázkem (popř. fotografiemi/ obrázky)? Byla fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky) adekvátní k tématu příspěvku?

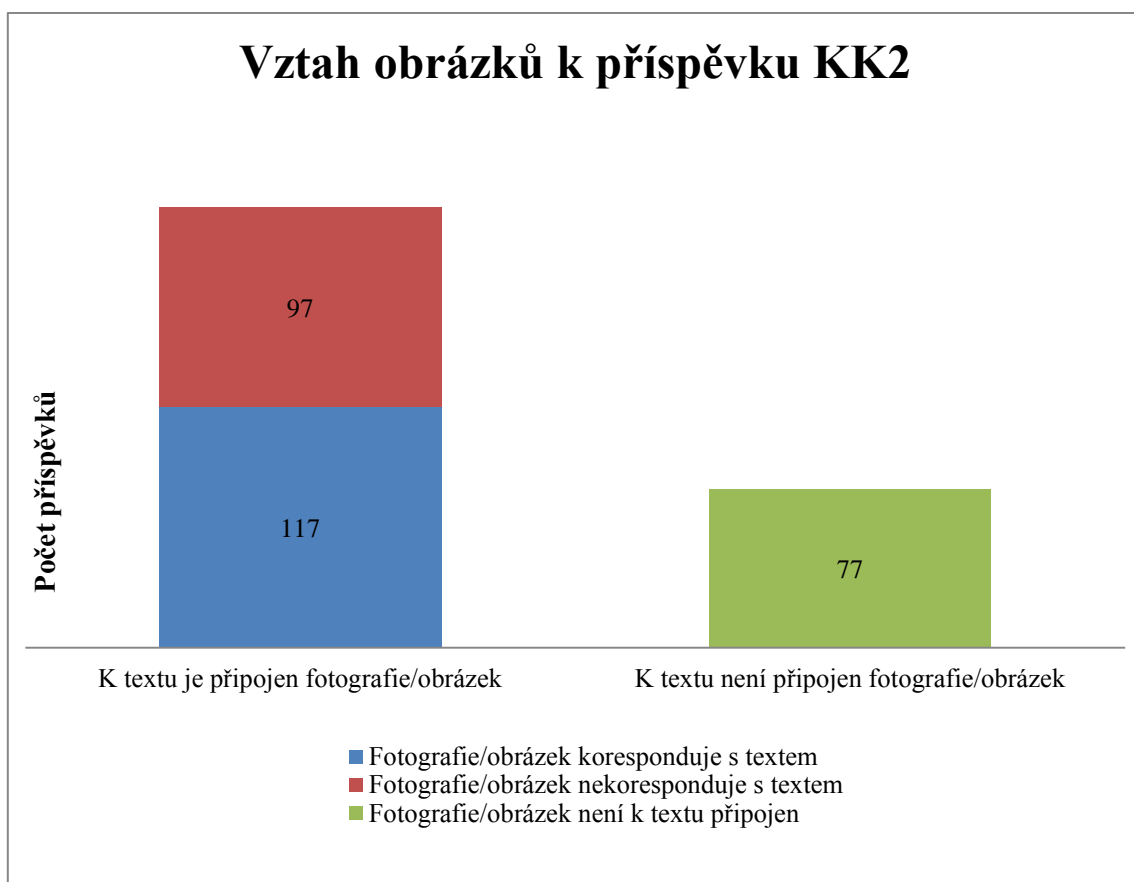
V prvním období převládají příspěvky, které nejsou doplněny fotografiemi nebo obrázky. Ze 194 příspěvků nebyla obrazová složka připojena k 110 příspěvkům. Ke zbylým 84 příspěvkům obrazová složka připojena byla, ale jen v 69 případech korespondovala s textem.

Ve druhém období naopak převládají příspěvky, ke kterým redaktoři obrazové složky připojovali. Z celkových 291 příspěvků, napsaných ve druhém období, s textovou složkou korespondovalo 117 obrázků nebo fotografií, 97 připojených obrazových materiálů s texty nekorespondovalo a jen 77 příspěvků se skládalo pouze z textové plochy.

Ve druhém období docházelo ke značnému navýšení počtu stran časopisu, což s sebou mohlo přinést i větší prostor pro užití obrazové složky. Vězni nemají možnost skenovat ani vystřižené fotografie nebo obrázky z tisku, který si nechávají do věznice zasílat, ani obrázky, které by vlastnoručně nakreslili. Skener je pro ně zakázané zařízení. I když se PhDr. Jana Sýkorová snažila oslovit agentury, které disponují rozsáhlými archívy s fotografiemi celebrit, přírody, historických památek atp. v elektronické podobě, které by tak mohly být implementovány do počítače, který je výhradně určen pro tvorbu Pankrác Times, nesetkala se s žádnou kladnou odpovědí. Členové redakční rady se tedy snaží oslovovat své příbuzné, aby zasílali do věznice CD s nahranými fotografiemi na různá témata. Vězeňské výpočetní centrum je pak nahraje do počítače, se kterým vězni pracují při tvorbě média. CD jako takové se vězňům do ruky z bezpečnostních důvodů nedostane.

Graf 3.14: Vztah obrázků k příspěvku KK1

Graf 3.15: Vztah obrázků k příspěvku KK2

3.6.10 Q10: Kolik procent, v případě, že k příspěvku byla připojena fotografie/obrázek (popř. fotografie/obrázky) a souviselo nebo odpovídalo téma přímo příspěvku s fotografií/obrázkem (popř. fotografiemi/ obrázky), zaujímala plocha věnovaná fotografii/obrázku vzhledem k celkovému prostoru, který daný příspěvek zaujímal?

Při procentuálním srovnání obou sledovaných období nedošlo k výraznému rozdílu. K příspěvku, který byl spjat s obrazovou složkou, zabírala ve sledovaném období číslo 1 obrazová plocha 32 %, a ve druhém období dokonce o jedno procento méně, tedy 31 %. Lze tedy říci, že vězni po celou dobu vydávání časopisu Pankrác Times délky článků „nešidí“ na úkor připojených obrázků nebo fotografií.

Graf 3.16: Plocha obrazové složky x textové složky KK1

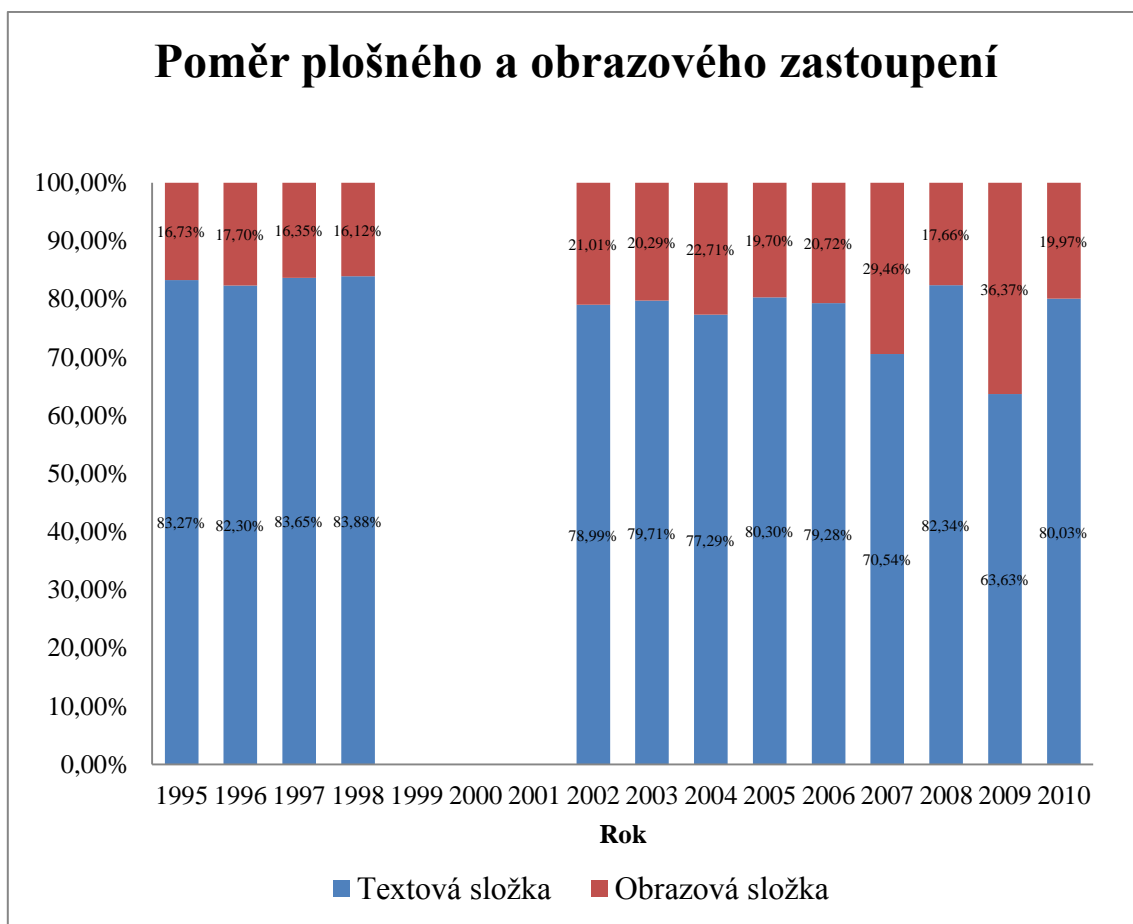

Graf 3.17: Plocha obrazové složky x textové složky KK2

3.6.11 Q11: Došlo ve sledovaném období v časopise Pankrác Times k nárůstu poměrného plošného zastoupení obrazové složky?

Hypotéza: V některých ročnících ve druhém sledovaném období vězni nedokázali dostatečně využít prostor pro textovou složku a raději uměle navyšovali plochu obrazovou.

V prvním sledovaném období nedochází k nárůstu poměrného plošného zastoupení obrazové složky, po celé první období zaujímá obrazová složka 16,12 % – 17,70 %. Naopak ve druhém období dochází k procentuálnímu nárůstu plošného zastoupení obrazové plochy a hodnoty během let 2002 – 2010 nevyváženě kolísají od 17,66 % do 36,37 %. Výše uvedená hypotéza, která vznikla na základě domněnek po prvním ohledání časopisu, se jeví jako pravdivá.

Graf 3.18: Poměr plošného a obrazového zastoupení

3.6.12 Q12: Došlo ve zkoumaném období v časopisu Pankrác Times k poklesu poměrného plošného zastoupení textové složky?

Tato výzkumná otázka úzce souvisí s otázkou č. 11. V prvním sledovaném období nedošlo k poklesu poměrného plošného zastoupení textové složky, velikost textové plochy v letech 1995 – 1998 zaujímala 82,3 % – 83,88 %. Druhé období lze označit za značně proměnlivé, co se týká nestálosti v plošném zastoupení textové složky vzhledem k prvnímu období. Hodnoty se pohybují v rozmezí 63,63 % – 82,34%.

3.6.13 Q13: Který typ příspěvku nejčastěji píší vězni? (Porovnání, např. fejeton nebo rozhovor.)

Za nejoblíbenější nebo nejfrekventovanější typ příspěvku, kterému se členové redakční rady věnovali nejčastěji v prvním období, lze označit reportáž a zpravodajský článek. Ve druhém období psali nejčastěji fejetony, povídky, úvahy, vtipy, poezii, dopisy, recepty nebo stížnosti. V obou sledovaných obdobích se autoři nejméně věnovali psaní publicistických článků.

Graf 3.19: Popularita typů příspěvků

3.6.14 Q14: Kolik procent zaujímá obsah a úvod v porovnání let 1995–1998 s lety 2002 – 2010?

V letech 1995 – 1999 v časopise Pankrác Times redakční rada nevyhradila zvláštní prostor ani pro úvod ani pro lepší orientaci v časopise díky obsahu. Naopak v letech 2002 – 2010 je úvodu věnována samostatná stránka a obsahu také. Procentuálně vyjádřeno: Úvod zaujímá ve druhém sledovaném období průměrně 4,37 % z celkové plochy časopisu, obsah 4,06%.

Rok	Úvod	Obsah
1995	0,00 %	0,00 %
1996	0,00 %	0,00 %
1997	0,00 %	0,00 %
1998	0,8 %	0,41 %
Průměr KK1	0,21 %	0,10 %
2002	4,41 %	4,41 %
2003	4,51 %	4,51 %
2004	4,25 %	4,25 %
2005	5,34 %	5,34 %
2006	4,77 %	4,77 %
2007	3,33 %	3,33 %
2008	3,86 %	3,86 %
2009	3,33 %	3,33 %
2010	5,51 %	2,75 %
Průměr KK2	4,37 %	4,06 %
Průměr KK1-2	3,09 %	2,84 %

Tabulka 3.20: Prostor věnovaný obsahu a úvodu ve sledovaných obdobích

3.6.15 Q15: Kolik prostoru je věnováno inzerci a o jaký typ inzerce se jedná?

Pankrác Times nemají vymezenou inzertní plochu, jak tomu obvykle bývá v běžných komerčních časopisech. Inzerce se během vydávání vězeňského občasníku vyskytla pouze jednou – ve vánočním vydání v roce 2009, kdy si mohly návštěvy tento speciální vánoční výtisk odnést domů. O inzerci požádala firma Avokovo,⁵ která v areálu věznice realizuje kovovýrobu a svářečské zakázky s kvalifikovanými vězni, kteří mají zájem o práci. Např. vyučení lakýrníci, zámečníci nebo obráběči. Firma Avokovo realizuje jak státní, tak soukromé zakázky. Řada zaměstnaných v Avokovo přispívá do Pankrác Times. V době, kdy nastává předem dohodnutá uzávěrka časopisu, vychází zaměstnavatel Avokovo pracujícím vězňům z redakční rady vstříc a umožňuje jim volno na dokončení nového čísla. Inzercí v časopisu, která se výjimečně mohla dostat za brány pankrácké věznice, chtěli vězni poděkovat za vstřícnost, ochotu a potenciálně zvýšit zakázky, které lze v areálu věznice realizovat.

Rok	Inzerce
1995	0,00 %
1996	0,00 %
1997	0,00 %
1998	0,00 %
Průměr KK1	0,00 %
2002	0,00 %
2003	0,00 %
2004	0,00 %
2005	0,00 %
2006	0,00 %
2007	0,00 %
2008	0,00 %
2009	3,33 %
2010	0,00 %
Průměr KK2	0,37 %

Tabulka 3.21: Prostor věnovaný inzerci

Závěr

Předkládaná práce si stanovila za cíl analyzovat vězeňský časopis Pankrác Times. Vymezené období bylo kvůli jejich značné rozdílnosti rozděleno na dvě sledovaná období. Na základě výzkumných otázek, které jsme si stanovili, jsme došli k jasným poznatkům.

Podle provedené analýzy jsem došla k závěru, že ve sledovaném období převládají v časopisu Pankrác Times témata „vnitrovězňová“, tedy úzce související se životem za mřížemi. Autoři pocházejí především z řad vězňů, členů redakční rady. Vzhledem k novelizaci trestního zákona v roce 2009, který nabyl účinnosti k 1. lednu 2010, došlo v těchto letech k výraznému nárůstu článků s právní tematikou.

Redakční rada i tak věnovala nejvíce prostoru volnočasovým tématům, při jejichž četbě mohou vězni nejvíce relaxovat a odpoutat se od vězeňského režimu, a dále tématům vězeňským, která mohou vězně informovat o možnosti zkrácení délky jejich pobytu za mřížemi nebo četnosti návštěv svých příbuzných. V letech 2006 – 2010 časopis výrazně navýšil počet stran. Tato skutečnost mohla být ovlivněna vyšším počtem členů redakční rady. Zájem o participaci při realizaci vězeňského média spolu s výborných chováním může vězňům snížit délku pobytu ve vězení.

V časopise převládají reportáže a zpravodajské články, nejméně se v něm vyskytují rozhovory a inzerce, kterou využila výjimečně jen firma Avokovo, jež v areálu věznice realizuje s kvalifikovanými vězni, kteří mají zájem o práci, kovovýrobu a svářečské zakázky. Jiná inzerce se nevyskytla.

Čtenáři by v časopise marně hledali prostor věnovaný kriminalitě. Vězni se se svým proviněním raději svěřují ústně než v písemné formě. Ve druhém sledovaném období došlo k více než dvojnásobnému nárůstu počtu příspěvků doplněných o fotografii nebo obrázek, který s příspěvkem korespondoval. V žádném sledovaném období vězni délku článků výrazně „nešidili“ na úkor připojených obrázků nebo fotografií. Jen v některých ročnících ve druhém sledovaném období nedokázali dostatečně využít prostor pro textovou složku a raději uměle navyšovali plochu obrazovou. V letech 2002 – 2010 vyhradila redakční rada pro lepší orientaci v časopise samostatné stránky pro úvod a obsah.

SUMMARY

According to the conducted analysis, I have concluded that the “prison-interior” topics, e.g. the topics related closely to the life behind the bars, prevail in the monitored period. The authors are mainly prisoners, the members of the editorial council. Due to the 2009 Criminal Law amendment, which came into effect on January 1, 2010, the number of articles with legal subject matter increased considerably in those years.

Nevertheless, the editorial council still dedicated most space to the leisure time topics, by reading of which prisoners can relax and break away from the prison regime best, and also to the prison topics, which can inform the prisoners about the possibility of shortening the duration of their stay behind the bars or about the frequency of their relatives' visits. In the years 2006 – 2010 there was a large increase in the number of pages of the magazine. This could have been influenced by higher number of the members of the editorial council. The interest in the participation in the prison medium realization together with excellent behaviour may reduce the duration of the prison stay.

Reports and news prevail in the magazine, while interviews and advertisements occur least, the later being used only occasionally by the company Avokovo, which implements metalworking and welding contracts in the prison premises, with qualified prisoners who are interested in having work.

To no avail would readers seek the space dedicated to criminality. Prisoners prefer to confide their wrongdoing orally rather than in written form. In the second monitored period, there occurred more than a double increase in the number of the contributions supplemented by a photograph or a picture corresponding with the contribution. In none of the monitored periods the prisoners “skimped” considerably on the length of the articles to the detriment of the attached pictures or photographs. Only in some years in the second monitored period they were not able to make adequate use of the space for the text constituent and instead of that they preferred to increase the picture space inadequately. In the years 2002 – 2010 the editorial council designated separate pages for the foreword and the contents, to get readers better oriented in the magazine.

The aim of the submitted paper was to analyse the prison magazine Pankrac Times. The delimited period was divided into two monitored periods, due to their considerable divergence. On the basis of the research questions which we had previously stated, we have finally reached clear findings.

Použitá literatura

1. TISKOVÝ ZÁKON 2000. Online citováno dne 13. 2. 2012 Dostupné na <http://zakony-online.cz/?s128&q128=all>.
2. Timesy vychází nejen v metropoli nad Temží: Pankrác – V pankrácké vazební věznici se objevuje několikrát do roka neobvyklý časopis, který píše, vytvářejí a tisknou sami odsouzení. In: HORÁK, Jan. *Denik.cz* [online]. 28.09.2010 05:57 [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: <http://www.denik.cz/regiony/timesy-vychazi-nejen-v-metropoli-nad-temzi201-b9dc.html>.
3. Obecně o trestním zákoníku: Trestní zákoník – moderní trestní kodex. *Reforma justice*. Dostupné z: <http://www.reformajustice.cz/cz/trestni-zakonik/obecne-o-trestnim-zakoniku.html>.
4. Novoroční amnestie. Nový zákon ruší některé trestné činy. *Tn.cz*. 4. 7. 2009. Dostupné z: <http://tn.nova.cz/zpravy/domaci/novorocni-amnestie-novy-zakon-rusi-nektere-trestne-ciny.html>.
5. Avokovo. *Avokovo: O nás* [online]. 2011 [cit. 2012-03-04]. Dostupné z: http://www.avokovo.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=61.
6. Rozhovor s vězeňskou psycholožkou PhDr. Janou Sýkorovou.
7. McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. S českou předmlouvou Jana Jiráka. Vyd. 3. Praha: Portál, 2007. 448 s. ISBN 978-80-7367-338-3.
8. OSVALDOVÁ, B. HALADA, J. a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. doplněné vydání. Praha: Libri, 2004. ISBN: 80-7277-108-6.
9. REIFOVÁ IRENA & kolektiv, *Slovník mediální komunikace*. 1. vydání. Praha: Portál, 2004. ISBN: 80-7178-926-7.

10. SCHELLMANN, B. GAIDA, P. GLASER, M. KEGEL, T. *Média – základní pojmy – návrhy – výroba*. 1. vydání. Praha: Europa-Sobotáles cz. s.r.o. 2004. ISBN: 80-86706-06-0.
11. SCHULZ, Winfried; SCHERER, Helmut; HAGEN, Lutz; REIFOVÁ, Irena; KONČELÍK, Jakub. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Vyd. 2. přepracované. Praha: Karolinum, 2004. 150 s. ISBN 80-246-0827-8.
12. TRAMPOTA, Tomáš – VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. 296 s. ISBN 978-80-7367-683-4.
13. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1995, roč. 1, č. 1.
14. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1995, roč. 1, č. 3.
15. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1996, roč. 2, č. 1.
16. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1996, roč. 2, č. 2.
17. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1997, roč. 3, č. 1.
18. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1997, roč. 3, č. 2.
19. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1998, roč. 4, č. 1.
20. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 1998, roč. 4, č. 2.

21. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2002, roč. 8, č. 1.
22. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2002, roč. 8, č. 2.
23. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2003, roč. 9, č. 1.
24. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2003, roč. 9, č. 2.
25. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2004, roč. 10, č. 1.
26. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2004, roč. 10, č. 2.
27. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2005, roč. 11, č. 1.
28. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2005, roč. 11, č. 2.
29. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2006, roč. 12, č. 1.
30. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2006, roč. 12, č. 2.
31. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2007, roč. 13, č. 1.

32. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2007, roč. 13, č. 2.
33. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2008, roč. 14, č. 1.
34. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2008, roč. 14, č. 3.
35. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2009, roč. 15, č. 1.
36. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2009, roč. 15, č. 2.
37. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2010, roč. 16, č. 1.
38. *Pankrác Times: Vězeňský občasník mezi katry*. Praha – Pankrác: VS TISK, 2010, roč. 16, č. 2.

Seznam schémat, tabulek a grafů

GRAF 3.3: SROVNÁNÍ „VNĚJŠKOVĚŽŇOVÝCH“ A „VNITROVĚŽŇOVÝCH“ TÉMAT VE SLEDOVANÝCH OBDOBÍCH.....	26
TABULKA 3.4: AUTORSTVÍ PŘÍSPĚVKŮ.....	28
TABULKA 3.5: AUTORSTVÍ PŘÍSPĚVKŮ KK1.....	29
TABULKA 3.6: AUTORSTVÍ PŘÍSPĚVKŮ KK2.....	29
TABULKA 3.7: VÝVOJ POČTU PŘÍSPĚVKŮ S PRÁVNÍ TEMATIKOU	30
TABULKA 3.8: VÝVOJ NEJČASTĚJŠÍCH TÉMAT V ČASE.....	31
TABULKA 5.9: PROSTOR VĚNOVANÝ JEDNOTLIVÝM TÉMATŮM V PRŮBĚHU SLEDOVANÝCH OBDOBÍ.....	32
GRAF 3.10: ROZSAH ČASOPISU PANKRÁC TIMES	33
GRAF 3.11: VÝVOJOVÁ PROMĚNA JEDNOTLIVÝCH TYPŮ PŘÍSPĚVKŮ KK1	34
GRAF 3.12: VÝVOJOVÁ PROMĚNA JEDNOTLIVÝCH TYPŮ PŘÍSPĚVKŮ KK2	35
TABULKA 3.13: PROSTOR VĚNOVANÝ KRIMINALITĚ	36
GRAF 3.14: VZTAH OBRÁZKŮ K PŘÍSPĚVKU KK1	38
GRAF 3.15: VZTAH OBRÁZKŮ K PŘÍSPĚVKU KK2	38
GRAF 3.16: PLOCHA OBRAZOVÉ SLOŽKY X TEXTOVÉ SLOŽKY KK1	39
GRAF 3.17: PLOCHA OBRAZOVÉ SLOŽKY X TEXTOVÉ SLOŽKY KK2.....	39
GRAF 3.18: POMĚR PLOŠNÉHO A OBRAZOVÉHO ZASTOUPENÍ.....	40
GRAF 3.19: POPULARITA TYPŮ PŘÍSPĚVKŮ	42
TABULKA 3.20: PROSTOR VĚNOVANÝ OBSAHU A ÚVODU VE SLEDOVANÝCH OBDOBÍCH.....	43
TABULKA 3.21: PROSTOR VĚNOVANÝ INZERCI.....	44

Seznam příloh

Příloha č. 1: Proměny redakční rady (tabulka)

Příloha č. 2: Intenzita vydávání Pankrác Times a jejich dostupnost (tabulka)

Příloha č. 3: Kódovací kniha č. 1 (tabulka)

Příloha č. 4: Kódovací kniha č. 2 (tabulka)

Příloha č. 5: Titulní strana časopisu Pankrác Times v prvním sledovaném období (obrázek)

Příloha č. 6: Titulní strana časopisu Pankrác Times ve druhém sledovaném období (obrázek)

Příloha č. 7: Disk s fotografiemi všech dostupných časopisů (CD)